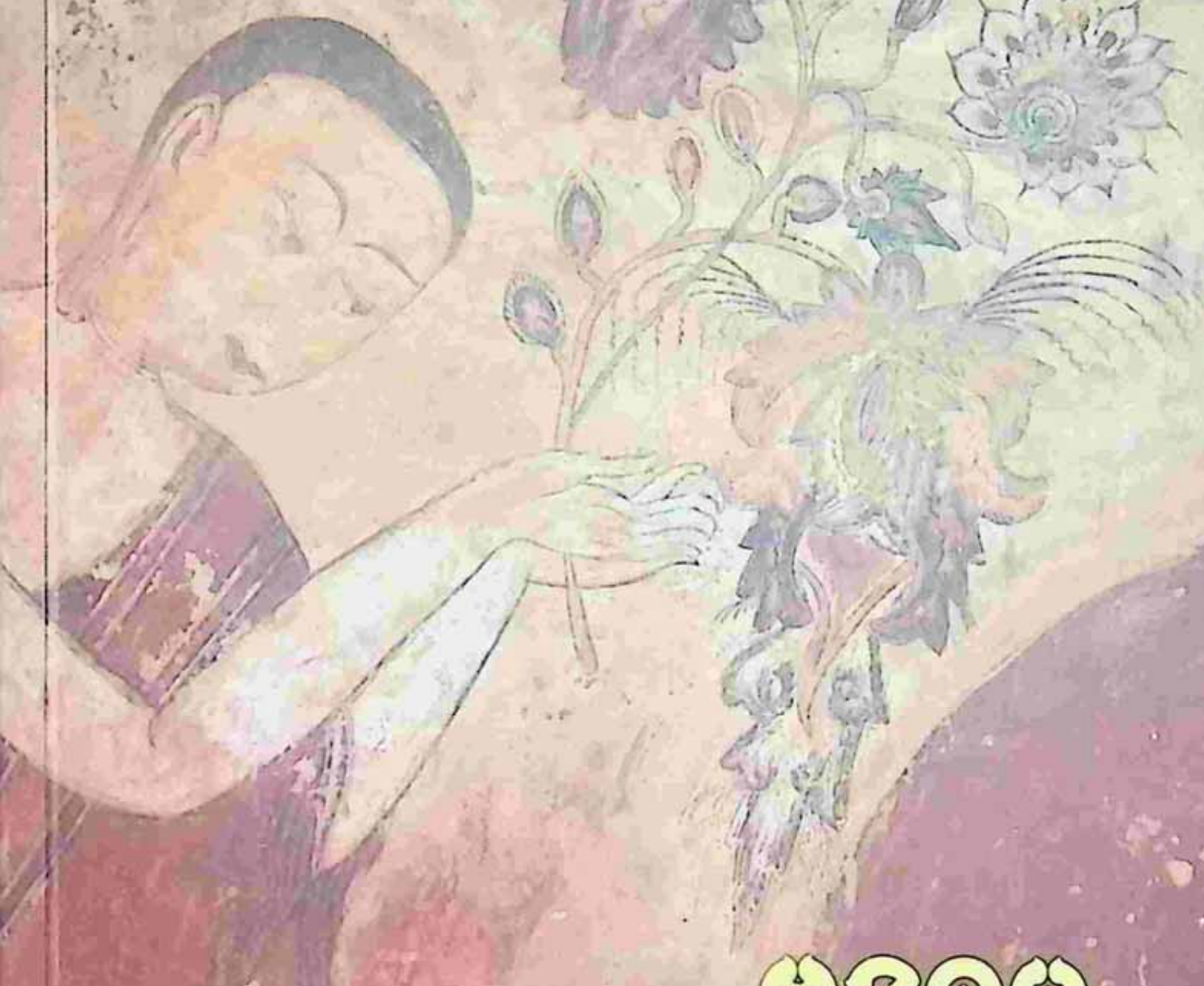

mgyoe.com

SAMPLE BOOK

မုဒ္ဒရာ

လက်ရွေးစင်

မောင်သာနိုး
မိဇိကမြန်မာပြန်

အရှင်ဉာဏမောလိ၊ ဘိက္ခုဗေဒိ

မိဇိကအင်္ဂလိပ်ပြန်

ပုထိုးစာအုပ်

mgyoe.com

ပုဒ္ဂိုလ်

လက်ရွေးစင်

မောင်သာနိုး

ပိဋကမြန်မာပြန်

အရှင်ဉာဏမောလိ၊ ဘိက္ခုဗေဓိ

ပိဋကအင်္ဂလိပ်ပြန်

ပုဒ္ဒတ္တ လက်ရွေးစင်

ပါဠိက မြန်မာပြန်
မောင်သာနိုး

ပါဠိက အင်္ဂလိပ်ပြန်
အရှင်ဉာဏမောလိ၊ ဘိက္ခုဗေဒိ

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၀၁ ၈၂၅၅ ၉၄၈၊ ၀၉ ၇၄၀ ၉၇ ၉၃၉၃။
e-mail: theras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ လက်ရွေးစင်

ပါဠိက မြန်မာပြန် မောင်သာနိုး

ပါဠိက အင်္ဂလိပ်ပြန် အရှင်ဉာဏမောလိ၊ ဘိက္ခုဗောဓိ

ဒုတိယအကြိမ်၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၄။

ပထမအကြိမ်၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၁၃ (ကျောက်ဆောက် စာအုပ်တိုက်)။

အုပ်ရေ - ၅၀၀

တန်ဖိုး - ၁၅၀၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများ စာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊ အောင်ဇေယျလမ်း၊
အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာ ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၂၉၀)၊
အမှတ် ၄၆၊ ၄၆လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ မျက်နှာဖုံး အံ့ဘွယ်ခင်၊ စာအုပ်ချုပ်ကုမ္ပဏီ၊
ကွန်ပျူတာစာစီ သရဖီ။

မာတိကာ

- မဟာဥဒါန	၁၁
- Maha Udāna	၁၂
- မဟာဥဒါနိး	၁၃
- The Great Udāna	၁၄
- မြန်မာပြန်သူ့ဆီက စကားတစ်ခွန်း	၁၅
၁။ အရိယ ပရိယေသနသုတ္တ	၁၇
- အရိယာ ရှာပုံတော်	၂၂
- The Noble Search	၂၇
၂။ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တနသုတ္တ	၃၃
- တရားဘီးဝန်း လှည့်တော်မူပုံ	၃၉
- Setting in Motion the Wheel of the Dhamma	၄၆
၃။ အနတ္တ လက္ခဏသုတ္တ	၅၂
- အတ္တ မဟုတ်တဲ့ အမှတ်အသား	၅၅
- The Characteristic of Nonself	၅၈
၄။ ရောဟိတဿသုတ္တ	၆၁
- ရောဟိတဿသုတ်	၆၄
- The End of the World	၆၇

၅။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သုတ္တ	၇၀
- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သုတ်	၇၂
- Dependent Origination	၇၄
၆။ ဝိဘင်္ဂသုတ္တ	၇၆
- ဝိဘင်္ဂသုတ်	၇၉
- Vibhanga Sutta	၈၂
၇။ အာဒိတ္တသုတ္တ	၈၅
- တောက်လောင်မှုတရား	၈၈
- The Fire Sermon	၉၁
၈။ သမုဒ္ဒသုတ္တ	၉၅
- သမုဒ္ဒရာသုတ်	၉၇
- The Ocean	၉၉
၉။ အဘိဏ္ဍပစ္စဝိတဗ္ဗ သုတ္တ	၁၀၁
- မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်တဲ့အချက်	၁၀၅
- Subjects to be Contemplated Often	၁၁၀
၁၀။ ဒုတိယ အသုတဝါ သုတ္တ	၁၁၅
- ဒုတိယ အသုတဝါသုတ်	၁၁၈
- Second Assutava Sutta	၁၂၁
၁၁။ မဟာ ရာဟုလောဝါဒသုတ်	၁၂၅
- Maha Rahul-ovada Sutta	၁၃၄
၁၂။ နန္ဒကောဝါဒသုတ်	၁၄၃
- Nandak ovada Sutta	၁၅၂
၁၃။ ကုဏ္ဍလိယသုတ်	၁၆၁
- Kundaliya Sutta	၁၆၅

၁၄။ ဘဒ္ဒေကရတ္တ သုတ္တ	၁၇၀
– ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်	၁၇၄
– Bhaddekaratta Sutta	၁၇၈
၁၅။ ဥပသီဝ မာဏဝ	၁၈၂
– ဥပသီဝလုလင်	၁၈၃
– Young Upasiva	၁၈၄
၁၆။ စူဠ သီဟနာဒသုတ်	၁၈၅
– Cula Sihanada Sutta	၁၉၃
၁၇။ စူဠ မာလုကျသုတ်	၂၀၀
– Cula Malukya Sutta	၂၀၅
၁၈။ မာလုကျပုတ္တသုတ်	၂၁၁
– Merely be seen	၂၁၆
၁၉။ ဘာဝနစိတ္တံ မဟပ္ပလတရံ	၂၂၁
– ဘာဝနာ အမြတ်ဆုံး	၂၂၄
– Insight surpasses all	၂၂၇
၂၀။ အဂ္ဂိဝစ္စ သုတ္တ	၂၃၀
– Aggivacchagotta Sutta	၂၃၈
၂၁။ ဥဒါယီသုတ္တ	၂၄၆
– ဥဒါယီသုတ်	၂၄၉
– Udayi Sutta	၂၅၂
၂၂။ ကေသမုတ္တိသုတ်	၂၅၅
– No dogmas or blind belief	၂၆၀
၂၃။ ဘဒြက သုတ္တ	၂၆၆
– မြင်သာတဲ့ ဆင်းရဲအကြောင်း	၂၇၀
– The Visible Origin and Passing away	၂၇၄

၂၄။ ဘဒြက သုတ္တ	၂၇၈
– သောတာပန် ဆိုတာ	၂၈၀
– A Stream-enterer	၂၈၂
၂၅။ နဂရသုတ္တ	၂၈၄
– နဂရသုတ်	၂၈၈
– The Ancient City	၂၉၂
၂၆။ ကစ္ဆယနဂေါတ္တ သုတ္တ	၂၉၇
– ကစ္ဆယနဂေါတ္တသုတ်	၂၉၉
– Kaccayanagotta Sutta	၃၀၁
၂၇။ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ	၃၀၃
– အစနဲ့ အဆုံး	၃၀၅
– The Origin and Passing away	၃၀၈
၂၈။ ဇီဝကသုတ္တ	၃၁၁
– ဇီဝကသုတ်	၃၁၆
– Jivaka Sutta	၃၂၁
၂၉။ မင်္ဂလသုတ္တ	၃၂၆
– မင်္ဂလသုတ်	၃၃၀
– Great Good Fortune	၃၃၄
၃၀။ မေတ္တသုတ္တ	၃၃၈
– မေတ္တသုတ်	၃၄၁
– The Loving-kindness Discourse	၃၄၄
၃၁။ ရတနသုတ္တ	၃၄၇
– ရတနာ	၃၅၂
– The Gem	၃၅၇

၃၂။ နိဗ္ဗာနသပ္ပာယ် သုတ္တ	၃၆၂
– နိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ်	၃၆၄
– Suitable for attaining Nibbana	၃၆၆
၃၃။ ပထမ ဂိလာန သုတ္တ	၃၆၈
– ပထမ ဂိလာနသုတ်	၃၇၀
– The Sick	၃၇၂
၃၄။ တထာဂတ ပစ္ဆိမဝါစာ	၃၇၄
– တထာဂတ နောက်ဆုံးစကား	၃၇၆
– The Last Words of the Tathāgata	၃၇၉

မဟာဥဒါန

အနေက-ဇာတိ-သံသာရံ
 သန္တာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ
 ဂဟ-ကာရံ ဂဝေသန္တော
 ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုန.ပ္ပုန်

ဂဟ-ကာရက ဒိဋ္ဌော.သိ
 ပုန ဂေဟံ နကဟာသိ
 သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ
 ဂဟ ကုဋံ ဝိသံခိတံ
 ဝိသံခါရ ဂတံ စိတ္တံ
 တဏှာနံ ခယ.မဇ္ဈဂါ

ဓမ္မပဒ ၁၅၃-၄။

Mahā Udāna

aneka-jāti-saṃsāraṃ
sandhāvissaṃ anibbisaṃ
gaha-kāraṃ gavesanto
dukkhā jāti puna-ppunam

gaha-kāraka, diṭṭho 'si
puna gehaṃ na kahāsi
sabbā te phāsukā bagga
gaha-kūṭaṃ visankhitaṃ
visankhāra-gataṃ cittaṃ
taṇhānaṃ khaya majjhagā

Dhammapada 153-4

မဟာဥဒါန်း

များပြားလှတဲ့ ဘဝသံသရာမှာ
အိမ်ဆောက်သူကို ရှာဖွေရင်း
မတွေ့ဘဲ ကျင်လည်ခဲ့ရပြီ
ဘဝဆင်းရဲ ထပ်ကာထပ်ကာသာ

အိမ်ဆောက်သူ နင့်ကို ငါ မြင်ပြီ
နောက်ထပ် အိမ်ကို မဆောက်ရတော့ဘူး
နင့်ရဲ့ထုပ်တွေ ကျိုးကုန်ပြီ
အိမ်အထွတ် ပြိုပျက်ပြီ။
ဖန်ဆင်းမှု မခံတော့တဲ့ စိတ်ဟာ
တဏှာတို့ ကုန်ခန်းခြင်းဆီ ရောက်ပြီ။

ဓမ္မပဒ ၁၅၃-၄။

The Great Udāna

Seeking but not finding
the house-builder I travelled
through the round of countless births:
How painful is birth again and again!

House-builder, you have now been seen;
You shall not build the house again,
Your rafters have been broken down;
Your ridge-pole is demolished too.
My mind has now attained the undetermined
And reached the end of every kind of craving.

Dhammapada 153-4

trans Ven Ñānamoli

မြန်မာပြန်သူ့ဆီက စကားတစ်ခွန်း

ဒီကျမ်းဟာ အခါကြီး ရက်ကြီးများမှာ နိကာယ်ငါးရပ် ထဲက သုတ် တစ်သုတ်ကို ရွေးပြီး ကျွန်တော့် မြန်မာဘာသာ ပြန်နဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်များ တွဲကာ စာအုပ်ငယ်ကလေးများ အဖြစ် ဓမ္မဒါနပြုခဲ့တာတွေကို စုစည်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံဖြစ်တဲ့ ဓမ္မစကြာက စကား သိသင့်သိထိုက်တဲ့ ကာလာမ သုတ်၊ မာလုကျ သုတ်၊ သီဟနာဒ သုတ်တွေအထိ သုတ် ၃၀ ခန့် ပါဝင်တယ်။

ကျွန်တော် မြန်မာပြန်ရာမှာ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပိဋက မြန်မာ ပြန်များကို အခြေခံပါတယ်။ ဓမ္မစကြာမှာတော့ ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓိ မှုနဲ့ လယ်တီဆရာတော် မူများကို ညှိပါတယ်။ အင်္ဂလိပ် ရဟန်းတော် အရှင်ဉာဏမောလိ၊ အမေရိကန် ရဟန်းတော် ဘိက္ခုဗောဓိ၊ ပါဠိပညာရှင် ကေ-အာ-နော်မန်တို့ရဲ့ အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်များနဲ့လည်း ယှဉ်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလိပ်က ပြန်တာ မဟုတ်ပါ။ တချို့နေရာတွေ အယူအဆ ကွဲတာများ

ယှဉ်ဖတ်သူတွေ သတိထားမိလိမ့်မယ်။ ဥပမာ - ‘မဟာဥဒါန’ မှာ ‘ဝိသံခါရဂတံ စိတ္တံ’ကို ကျွန်တော်က ‘ဖန်ဆင်းမှု မခံတော့ တဲ့ စိတ်’လို့ ပြန်ပြီး အင်္ဂလိပ်က ‘My mind has now attained the undetermined’ (ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ် ကင်းမှု) လို့ ဆိုတယ်။ လက်စွဲပြုတဲ့ အဘိဓာန်က ဆရာကြီး ဦးဟုတ်စိန်ရဲ့ ပဒတ္တ မဇ္ဈိသာ ပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန်ဖြစ်ပြီး မကြာခဏ တိပိဋက ပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန်တွေကိုလည်း အကူအညီတောင်းရပါတယ်။

မောင်သာနိုး

၁၈၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၂၊ ပင်လုံထိပ်ထားရိပ်သာ။

အရိယ-ပရိယေသန သုတ္တ

သော ခေါ် အဟံ ဘိက္ခုဝေ အပရေန သမယေန ဒဟရော ဝ သမာနော သုသု-ကာဠ-ကေသာ ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္နာဂတော ပဌမေန ဝယသာ အကာမကာနံ မာတာ-ပိတူနံ အဿု-မုခါနံ ရုဒန္တာနံ ကေမ-မသယံ ဩဟာရေ တွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနာဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။

သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ကိံကုသလ-ဂဝေသိ အနုတ္တရံ သန္တိ-ဝရ-ပဒံ ပရိယေသမာနော ယေန အာဠာရော ကာလာမာ တေ နုပကသီမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဠာရံ ကာလာမု ဧတ.ဒဝေါစံ - 'ဣတ္ထမ.ဟံ အာဂုသော ကာလာမ ဣမသ္မိံ ဓမ္မ-ဝိနယေ ဗြဟ္မ-စရိယံ စရိတု.န္တိ။ သော ခေါ် အဟံ ခိပ္ပ.မေဝ တံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိံ၊ ... တံ ဓမ္မံ သယံ အဘိညာ သစ္စိ ကတွာ ဥပသမေဇ္ဇ ဝိဟာသိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခုဝေ ဧတ.ဒဟောသိ - 'နာ. ယံ ဓမ္မော နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တိတိ။ ယာဝ ဒေဝ အာကိဉ္စညာယတနူ. ပပတ္တိယာ' တိ။

သော ခေါ် အဟံ ဘိက္ခဝေ တံ ဓမ္မံ အနုလင်္ကာရိတွာ တသ္မာ ဓမ္မာ နိဗ္ဗိဇ္ဇ အပက္ကမိ။

သော ခေါ် အဟံ ဘိက္ခဝေ ... ပရိယေသမာနော ယေန ဥဒ္ဒကော ရာမ ပုတ္တော တေန.ပသင်္ကမိ ... တံ ဓမ္မံ အနုလင်္ကာရိတွာ တသ္မာ ဓမ္မာ နိဗ္ဗိဇ္ဇ အပက္ကမိ။

သော ခေါ် အဟံ ဘိက္ခဝေ ... ပရိယေသမာနော မဂဓေသု အနုပုဗ္ဗေန စာရိတံ စရမာနော ယေန ဥရုဝေလာ သေနာနိဂမော တဒ. ဝသရိ။ တတ္ထ.ဒ္ဓသံ ရမဏီယံ ဘူမိ-ဘာဂံ ပါသာဒိက.ဉ္စ ဝန. သဏ္ဍံ နဒိ.ဉ္စ သန္တန္တိ သေတကံ သုပတိတ္ထံ ရမဏီယံ၊ သမန္တာ စ ဂေါစရ-ဂါမံ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ. သုပတိတ္ထံ ရမဏီယံ၊ သမန္တာ စ ဂေါစရ-ဂါမံ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ. ဒဟောသိ - ‘ရမဏီယော ဝတ ဘော ဘူမိ-ဘာဂေါ ... အလံ ဝတိ. ဒံ ကုလပုတ္တဿ ပဓာန.တ္ထိကဿ ပဓာနာယာ’တိ။ သော ခေါ် အဟံ တတ္ထေ.ဝ နိသီဒိ ‘အလ.မိဒံ ပဓာနာယာ’တိ။

သော ခေါ် အဟံ ဘိက္ခဝေ အတ္တနာ ဇာတိ-ဓမ္မော သမာနော ဇာတိ-ဓမ္မေ အာဒိနဝံ ဝိဒိတွာ အဇာတံ အနုတ္တရံ ယောဂ.က္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ အဇ္ဈဂမိ။ အတ္တနာ ဇရာ-ဓမ္မော ... ဗျာဓိ ... မရဏ ... သောက ... သံကိလေသ-ဓမ္မော ... အဇရံ ... အဗျာဓိ ... အမတံ ... အသောကံ ... အသံကိလိဋ္ဌံ အနုတ္တရံ ယောဂ.က္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ အဇ္ဈဂမံ။ ဉာဏ.ဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ အကုပ္ပာ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယ. မန္တိမာ ဇာတိ၊ န.တ္ထိ ဒါနိ ပုန.ဗ္ဗဝေါတိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ. ဒဟောသိ-‘ကဿ န ခေါ် အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ။ ကော ဣမံ ဓမ္မံ ခိပ္ပ.မေဝ အာဇာနိဿတိ’တိ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ.ဒဟောသိ - ‘အယံ ခေါ် အာဠာရော ကာလာမော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ ဒီဃ-ရတ္တံ-အပ္ပ-ရဇ-က္ခ ဇာတိကော။ ယံ နူနာ.ဟံ အာဠာ ရဿ ကာလာမဿ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ။ သော ဣမံ ဓမ္မံ ခိပ္ပ.မေဝ အာဇာ နိဿတိ’တိ။ အထ ခေါ် မံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝတာ ဥပသင်္ကမိတွာ

ဧတ.ဒဝေါစ-‘သတ္တာဟ ကာလင်္ဂတော ဘန္တေ အာဠာရော ကာလာမော’
တိ။ ဉာဏ.ဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ - ‘သတ္တာဟ ကာလင်္ဂတော
အာဠာရော ကာလာမော’တိ။ တဿ အယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ.ဒဟောသိ-‘မဟာ
ဇာနိယော ခေါ အာဠာရော ကာလာမော။ သစေ ဟိ သော ဣမံ ဓမ္မ
သုဏေယျ။ ခိပ္ပ.မေဝ အာဇာနေယျာ’တိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ.ဒဟောသိ ‘... ဥဒ္ဒကော ရာမပုတ္တော
ပဏ္ဍိတော ... အထ ခေါ မံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝတာ ဥပသင်္ကာမိတွာ ဧတ. ဒဝေါစ
‘အဘိဒေါသ-ကာလင်္ဂတော ဘန္တေ ဥဒ္ဒကော ရာမပုတ္တော’တိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ. ဒဟောသိ - ‘ဗဟုကာရာ ခေါ မေ ပဉ္စ-
ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။ ယေ မံ ပဓာန-ပဟိတတ္တံ ဥပဋ္ဌဟိသု။ ယံနူနာ.ဟံ ပဉ္စ-
ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူနံ ပဋ္ဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ’န္တိ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ.
ဒဟောသိ ‘ကဟံ နုခေါ ဧတရဟိ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ’တိ။ အဒ္ဓသံ
ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိကန္တ-မာနုသကေန
ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တေ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။

အထ ခွာ. ဟံ ဘိက္ခဝေ ဥရုဝေလာယံ ယထာ. ဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ
ယေန ဗာရာဏသီ တေန စာရတံ ပက္ကမိ။ အဒ္ဓဿာ ခေါ မံ ဘိက္ခဝေ ဥပကော
အာဇီဝကော အန္တရာ စ ဂယံ အန္တရာစ ဗောဓိ အဒ္ဓါန-မဂ္ဂ-ပုဋိပန္နံ ဒိသ္မာန
မံ ဧတ.ဒဝေါစ - ‘ကဿ တံ ဓမ္မံ ရောစေသီ’တိ။ အဟံ တံ အဇ္ဈဘာသိ
- ‘ဓမ္မ-စက္ကံ ပဝတ္တေတံ ဂစ္ဆာမိ ကာသိနံ ပုရန္တိ’။ ဥပကော ဥမဂ္ဂံ ဂဟေတွာ
ပက္ကမိ။

အထ ခွာ. ဟံ ဘိက္ခဝေ အနုပုဗ္ဗေန စာရိတံ စရမာနော ယေန ဗာရာ
ဏသီ ဣသိပတနံ မိဂဒါယော၊ ယေန ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ တေန. ပသင်္ကမိ။
အဒ္ဓသံသု ခေါ မံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဒူရတော အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာန အည.
မညံ သဏ္ဍပေသံ - ‘အယံ ခေါ သမဏော ဂေါတမော အာဂစ္ဆတိ ဗာဟုလ္လိ
ကော ပဓာန-ဝိဗ္ဗန္တော အာဝတ္တော ဗာဟုလ္လာယ။ သော နေ.ဝ အဘိဝါဒေ

တဗွေ၊ နပစ္စုဒ္ဓါတဗွေ၊ နာ.သု ပတ္တ.စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အပိ စ ခေါ
အာသနံ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ အာကခိဿတိ၊ နိသိဒိဿတိ'တိ။ ယထာ ယထာ
ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဥပသင်္ကမိ၊ တထာ တထာ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ နာ.
သက္ခိံသု သကာယ ကတိကာယ သဏ္ဍာတုံ။ အပ္ပေ.ကစ္စေ မံ ပစ္စဂ္ဂန္တာ ပတ္တ-
စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ၊ အပ္ပေ. ကစ္စေ အာသနံ ပညပေသုံ၊ အပ္ပေ. ကစ္စေ ပါဒေါ.
ဒကံ ဥပဋ္ဌပေသုံ။ အပိစ ခေါ မံ နာမေန စ အာဂုသော-ဝါဒေန စ သမုဒါ
စရန္တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ ဧတ. ဒဝေါစံ- 'မာ
ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ နာမေန စ အာဂုသော-ဝါဒေန စ သမုဒါစရထ။
အရဟံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဩဒဟထ ဘိက္ခဝေ
သောတံ၊ အမတ. မဓိဂတံ အဟ. မနုသာသာမိ။ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။
ယထာ. နုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနာ န စိရဿေ. ဝ ယဿ ကုလ-ပုတ္တာ
သမ္ဗ. ဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒ. နုတ္တရံ ဗြဟ္မ-စရိယ-
ပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေ. ဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟရိဿထာ'တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ မံ ဧတ. ဒဝေါစံ - 'တာယ
ပိ ခေါ တံ အာဂုသော ဂေါတမ ဣရိယာယ တာယ ပဋိပါဒယ တာယ
ဒုက္ကရ-ကာရိကာယနာ. ဇ္ဈဂမာ ဥတ္တရိ မနုဿ-ဓမ္မာ အလ. မရိယ-ဉာဏ-
ဒဿန ဝိသေသံ။ ကိံ ပန တံ ဧတရဟိ ဗာဟုလ္လိ'ကော ပဓာန-ဝိဗ္ဗန္တော
အာဝတ္တော ဗာဟုလ္လာယ အဓိဂမိဿတိ ဥတ္တရိ မနုဿ-ဓမ္မာ အလ. မရိယ-
ဉာဏ-ဒဿန ဝိသေသန္တိ'။

ဧဝံ ပုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ ဧတ. ဒဝေါစံ - 'န
ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဗာဟုလိ'ကော န ပဓာန-ဝိဗ္ဗန္တော န အာဝတ္တော
ဗာဟုလ္လာယ။ အရဟံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဩဒဟထ
ဘိက္ခဝေ သောတံ၊ အမတ. မဓိဂတံ ... ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝဟရိဿထာ'တိ။

ဒုတိယ.မို့ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု မံ ဧတ.ဒဝေါစံ - ဒုတိယ.
မို့ ခေါ် အဟံ ဧတ. ဒဝေါစံ ... တတိယမို့ ခေါ် ...

ဧဝံ ပုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု ဧတ. ဒဝေါစံ - 'အဘိဇာ
နာထ မေ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ပဘာမိတ မေတ'န္တိ
'နော ဟေ. တံ ဘန္တေ'။ - 'အရဟံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
ဩဒဟထ ဘိက္ခဝေ သောတံ၊ အမတ. မဓိဂတံ အဟ.မနုသာသာမိ။ အဟံ
ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ယထာ. နုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနာ န စိရဿေ. ဝ
ယဿ.တ္တာယ ကုလ-ပုတ္တာ သမ္ဗ.ဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗန္တိ၊ တဒ.နုတ္တရံ ဗြဟ္မ-စရိယ ပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေ.ဝ ဓမ္မေ သယံ
အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ဗုဒ္ဓေ ဝိဟရိဿထာ.'တိ။

အသက္ခိံ ခေါ် အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု သညာပေတုံ။ ဒွေ
ပိ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဩဝဒါမိ၊ တယော ဘိက္ခု ပိဏ္ဏာယ စရန္တိ၊ ယံ
တယော ဘိက္ခု ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ အာဟရန္တိ၊ တေန ဆ.ဗ္ဗဂ္ဂိယာ ယာပေမ။
တယော ပိသုဒံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဩဝဒါမိ၊ ဒွေ ဘိက္ခု ပိဏ္ဏာယ စရန္တိ၊ ယံ
ဒွေ ဘိက္ခု ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ အာဟရန္တိ၊ တေန ဆ.ဗ္ဗဂ္ဂိယာ ယာပေမ။ အထ
ခေါ် ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု မယာ ဧဝံ ဩဝဒိယမာနာ ဧဝံ အနုသာ
သိယမာနာ အတ္တနာ ဇာတိ-ဓမ္မာ သမာနာ ဇာတိ-ဓမ္မေ အာဒိနဝံ ဝိဒိတွာ
အာဇာတံ အနုတ္တရံ ယောဂ.က္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသမာနာ ... အဇ္ဈဂမံသု။
အတ္တနာ ဇရာ-ဓမ္မာ ... ဗျာဓိ ... မရဏ ... သောက ... သံကီလေသ-ဓမ္မာ
... အဇရံ ... အဗျာဓိ ... အမတံ ... အသောကံ ... အသံကလိဋ္ဌံ ... အနုတ္တရံ
... ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသနမာနာ ... အဇ္ဈဂမံသု။ ဉာဏ.ဉ္စ ပနနေသံ
ဒဿနံ ဥဒပါဒိ - 'အကုပ္ပါ နော ဝိမုတ္တိ၊ အယ. မန္တိမာ ဇာတိ၊ န.တ္ထိ ဒါနိ
ပုန.ဗ္ဗဝေါ'တိ။

မဇ္ဈိမနိကာယ ၂၆၊
မူလ ပဏ္ဏာသ၊ ဩပမ္မဝဂ္ဂ ၆။
mgyoe.com

အရိယ ပရိယေသန သုတ္တ (အရိယာ ရှာပုံတော်)

နောက်တော့ ငါဟာ ရဟန်းတို့ အသက်ငယ်ငယ်၊ ဆံပင် မည်းနက်နက်၊ ကောင်းမွန်တဲ့ ပျိုမျစ်မှုနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပထမအရွယ်မှာပဲ မသွားစေချင်တဲ့ မိခင် ဖခင်တို့ မျက်နှာတွေ မျက်ရည်စိုရွဲလို့ ငိုယိုနေကြစဉ်မှာပဲ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ကာ ဖန်ရည်စွန်းသင်္ကန်းကို ဝတ်ဆင်ကာ အိမ်ကနေ အိမ်မဲ့ဘဝဆီ ထွက်လာခဲ့တယ်။

ဒီလို ရဟန်းဖြစ်လာပြီး ကောင်းမွန်တာကို ရှာရင်း၊ အတုမဲ့ မွန်မြတ် ငြိမ်းချမ်းတရားကို ဖွေရင်း၊ အာဠာရ ကာလာမဆီ ရောက်ခဲ့တယ်။ ရောက်လာပြီး အာဠာရ ကာလာမကို ဒီလို ပြောတယ်။ ‘အချင်း ကာလာမ၊ ဒီ (သင်တို့) တရား-ဝိနည်း (ဘာသာရေး) မှာ မြတ်တဲ့အကျင့် ကျင့်ချင်ပါတယ်’ လို့။ ... ငါ အဲဒီတရားကို အမြန်ပဲ ရခဲ့တယ်။ ... အဲဒီတရားကို ထူးကဲအသိနဲ့ မျက်မှောက်ပြုပြီး ပြည့်စုံစေကာ နေခဲ့တယ်။

ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အတွေး ဖြစ်လာတယ်။ ‘ဒီတရားကတော့ ငြီးငွေ့ရေး အတွက် မဟုတ်၊ တပ်မက်မှုကင်းရေးအတွက် မဟုတ်၊ ချုပ်ငြိမ်းရေးအတွက်’

မဟုတ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် မဟုတ်၊ ဉာဏ်မြင့်မားရေးအတွက် မဟုတ်၊ အသိထူးအတွက် မဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်အတွက် မဟုတ်၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံ ရောက်ရေးအထိသာပဲလို့။ ဒါနဲ့ ငါ ဒီတရားကို မကျေနပ်ဘဲ ဒီတရားကို စိတ်ပျက်ကာ ထွက်ခွာခဲ့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ငါ ရဟန်းတို့ ... ရှာရင်း ဥဒ္ဒက ရာမပုတ္တဆီ ရောက်ခဲ့တယ်။ (ဒီမှာလည်း) ငါ ဒီတရားကို မကျေနပ်ဘဲ စိတ်ပျက်ကာ ထွက်ခွာခဲ့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ငါ ရဟန်းတို့ ... ရှာရင်း မဂဓတိုင်းမှာ အစဉ်လိုက် လှည့်လည် ခဲ့ရာ သေနာမြို့ကလေးနားက ဥရုဝေလာဆီ ရောက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ မွေ့လျော်ဖွယ် မြေအကွက်၊ ကြည်နူးဖွယ် တောအုပ်၊ ရေစီးကြည်လဲ့ မြစ်၊ ဖြူဖွေးချောမွေ့တဲ့ ကမ်းပါးနဲ့ ကြည်နူးဖွယ်၊ ဆွမ်းခံရာ ရွာကလည်း အနီးမှာ ရှိတယ်။ ငါ့မှာ ဒီလို အကြံဖြစ်တယ် ရဟန်းတို့။ 'ကြည်နူးဖွယ်ပါလား၊ ဒီမြေအကွက်၊ အားထုတ်လိုတဲ့ အမျိုးသားအဖို့ ဒါ သင့်တော်တာပဲလို့။ ဒီလိုနဲ့ ငါ အဲဒီမှာ ထိုင်လိုက်တယ်။

‘သင့်ပေရဲ့။ ဒါ အားထုတ်ရာ’လို့။

ဒီလိုနဲ့ ငါရဟန်းတို့ ... ကိုယ်တိုင်က မွေးဖွားတဲ့သဘော ရှိလျက် မွေးခြင်းသဘောမှာ အန္တရာယ်ကို သိမြင်ကာ မမွေးဖွားတဲ့ ပြိုင်ဘက်ကင်း အနှောင်အဖွဲ့လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေရင်း ... ရောက်ပြီ။ ကိုယ်တိုင်က အိုမင်းလျက် ... မအိုတဲ့ ... မနာဖျားတဲ့ ... မသေတဲ့ ... မပူပန်တဲ့ ... မညစ်ညူးတဲ့ ... ပြိုင်ဘက်ကင်း အနှောင်အဖွဲ့လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေရင်း ... ရောက်ပြီ။ ဉာဏ်နဲ့ အမြင် ငါ့မှာ ဖြစ်လာရဲ့။ ‘မပျက်တော့ဘူး ငါ့လွတ်မြောက်မှု။ ဒါ နောက်ဆုံး မွေးခြင်းပဲ၊ မရှိတော့ပြီ တစ်ဖန်ဘဝ’လို့။

ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အတွေးဖြစ်လာတယ်။ ‘ဘယ်သူ့ကို ငါ ပထမဆုံး တရားဟောရမလဲ။ ဘယ်သူ ဒီတရားကို အမြန် သိနားလည်မလဲ’လို့။ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အတွေးဖြစ်လာတယ်။ ‘အဲဒီ အာဠာရ ကာလာမက ပညာရှိပဲ။ တော်တယ်၊ ထက်တယ်။ မျက်စိမှာ မြူမရှိတာ ကြာပြီ။ အာဠာရ

ကာလာမကို တရားဦး ဟောရရင်တော့လား။ သူ ဒီတရားကို အမြန် နားလည်မှာပဲလို့။ အဲဒီအခါ ရဟန်းတို့၊ နတ် ရောက်လာပြီး ဒီလို ပြောတယ်။ ‘သေတာ ခုနစ်ရက်ရှိပါပြီ အရှင်ဘုရား၊ အာဠာရ ကာလာမဟာ’တဲ့။ ဉာဏ်နဲ့ အမြင် ငါ့မှာ ဖြစ်လာရဲ့၊ ‘သေတာ ခုနစ်ရက်ရှိပြီး အာဠာရ ကာလာမဟာ’လို့။ ငါ့မှာ အတွေးဖြစ်လာတယ်။ ရဟန်းတို့၊ ‘အကြီးအကျယ် ဆုံးရှုံးမှုပဲ အာဠာရ ကာလာမဟာ။ ဒီတရားကို သူ ကြားရင် အမြန် နားလည်မှာ’လို့။

ငါ့မှာ ရဟန်းတို့ အတွေးဖြစ်လာတယ်။ ‘ဥဒ္ဒက ရာမပုတ္တ ပညာရှိပဲ’လို့။ ဒီတော့ ရဟန်းတို့၊ နတ် လာပြီး ပြောတယ်။ ‘မနေ့ညကပဲ သေပါတယ် အရှင်ဘုရား၊ ဥဒ္ဒက ရာမပုတ္တဟာ’တဲ့။

ငါ့မှာ ရဟန်းတို့ အတွေးဖြစ်လာတယ်။ ‘ကျေးဇူး များပေရဲ့။ ငါ့ကို ငါးဦးအစု ရဟန်းတွေ။ ငါ အားထုတ်မှုပြုစဉ်က ပြုစုကြတာ။ ငါးဦးအစု ရဟန်းတွေကို တရားဦး ဟောရလိမ့်လား’လို့။ ငါ့မှာ ရဟန်းတို့ အတွေးဖြစ်လာတယ်။ ‘ဘယ်မှာများ အခု ငါးဦးအစု ရဟန်းတွေ နေကြပါလိမ့်’လို့။ မြင်ပေါ့ ရဟန်းတို့၊ လူသားမျက်စိထက် သာတဲ့ နတ်မျက်စိနဲ့ ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ ဗာရာဏသီမှာ ရသေ့ဆင်း သမင်တောမှာ နေကြတာကို။

အဲဒီမှာ ငါ ဥရုဝေလာမှာ မွေ့လျော်သလောက် နေပြီး ဗာရာဏသီဆီ လှည့်လည်လာခဲ့တယ်။ ရဟန်းတို့၊ ဂယာနဲ့ ဗောဓိအကြား လမ်းခရီးပေါ်မှာ ငါ့ကို အာဇီဝက ဥပက က မြင်ပြီး မေးတယ်။ ‘ဘယ်သူ့တရားများ ကျင့်ပါ သတုံး’တဲ့။ ငါ ဖြေလိုက်တယ်။ ‘တရားစက်ဝန်း လှည့်ဖို့ ကာသိမြို့ကို သွားမလို့’လို့။ ဥပက လမ်းခွဲကို လိုက်ထွက်သွားတယ်။

အဲဒီနောက် ရဟန်းတို့ ငါ အစဉ်သဖြင့် လှည့်လာလိုက်တာ ဗာရာဏသီ ရသေ့ဆင်း သမင်တောဆီ ရောက်လာခဲ့တယ်။ ရဟန်းတို့ အဝေးက ငါ လာနေတာကို ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ မြင်ကြတယ်။ မြင်ကြလို့ အချင်းချင်း ကတိကဝတ် လုပ်ထားတယ်။ ‘ဒါ အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမပဲ။ လာနေတာ ဇိမ်ယစ်လို့ အားထုတ်မှုကို စွန့်ပစ်၊ ဇိမ်ခံရေးဘက် လှည့်သွားသူပဲ။’

သူ့ကို ရှိမခိုးထိုက်ဘူး၊ မကြိုဆိုထိုက်ဘူး၊ သပိတ် သင်္ကန်း သွားမယူထိုက်
ဘူး။ ထိုင်စရာတော့ ပေးချင်ပေးပေါ့။ ထိုင်ချင် ထိုင်ပေစေ'တဲ့။ ဒါပေမဲ့
ရဟန်းတို့ ငါလည်း အနားကပ်လာရော၊ ငါးဦးအစု ရဟန်းတွေ ကိုယ့်ကတိ
ကိုယ် မတည်နိုင်ကြတော့ဘူး။ တချို့က ငါ့ကို လာကြိုကြ၊ သပိတ် သင်္ကန်း
ယူကြတယ်။ တချို့က ထိုင်စရာ ခင်းကြတယ်။ တချို့က ခြေဆေးရေ ပေး
ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါ့ကို နာမည်ခေါ်၊ ငါ့ရှင်ခေါ် လုပ်နေကြတယ်။

ဒီလိုဆိုတော့ ရဟန်းတို့၊ ငါက ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ကို ဒီလို ပြော
တယ်။ 'ရဟန်းတို့၊ တထာဂတကို နာမည်လည်း မခေါ်၊ ငါ့ရှင်လည်း မခေါ်
နဲ့။ ရဟန်းတို့၊ တထာဂတဟာ ပူဇော်ထိုက်သူ၊ အလုံးစုံ သိသူ။ နားထောင်
ကြ ရဟန်းတို့။ မသေရာကို ရောက်ခဲ့ပြီ။ ငါ ဆုံးမမယ်။ ငါ တရားဟော
မယ်။ သင်ပြတဲ့အတိုင်း ကျင့်လိုက်ရင်၊ မကြာမီမှာပဲ အမျိုးသားတွေ အိမ်
ကနေ အိမ်မဲ့ဘဝ လမ်းမှန်ထွက်ခဲ့ရတဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့၊ ပြိုင်ဘက်ကင်း
မွန်မြတ်အကျင့်ရဲ့ ပန်းတိုင်ကို လက်တွေ့ဘဝမှာပဲ ထူးကဲတဲ့ ဉာဏ်နဲ့ မျက်
မှောက်ပြု ပြည့်စုံကာ နေကြရမယ်'လို့။

ဒီလိုပြောတော့ ရဟန်းတို့၊ ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့က ငါ့ကို ပြောကြ
တယ်။ 'ငါ့ရှင် ဂေါတမ၊ ဒီလို အနေအထိုင်၊ ဒီလို လမ်းစဉ်၊ ဒီလို ပြုနိုင်ခဲ့
အပြုနဲ့တောင် လူ့တရားတွေကို ကျော်လွန်ကာ အရိယာတို့နဲ့ ထိုက်တဲ့
ဉာဏ်အမြင် ထူးထူးကဲကဲကို နင် မရခဲ့ဘူး။ အခု ဇိမ်ခံ၊ အားထုတ်မှုကို
စွန့်၊ ဇိမ်ခံရေးဘက် လှည့်သွားတော့ လူ့တရားတွေကို ကျော်လွန်ကာ
အရိယာတို့နဲ့ ထိုက်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ဘယ်ရလိမ့်မတုံး'တဲ့။ ဒီလို ပြော
တော့ ငါ သူတို့ကို ဆက်ပြောတယ်။ 'ရဟန်းတို့၊ တထာဂတဟာ ဇိမ်မခံ
ဘူး၊ အားထုတ်မှုကို မစွန့်ဘူး၊ ဇိမ်ခံရေးဘက် မလှည့်ဘူး။ တထာဂတဟာ
ပူဇော်ထိုက်သူ၊ အလုံးစုံ သိသူ။ နားထောင်ကြ ရဟန်းတို့၊ မသေရာကို
ရောက်ပြီ။ ... ပြည့်စုံကာ နေကြရမယ်'လို့။

ရဟန်းတို့၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့က ငါ့ကို ပြောကြ

တယ်။ ... နှစ်ကြိမ်မြောက် ငါ သူတို့ကို ပြောတယ် ... သုံးကြိမ်မြောက် ...

ဒီလိုပြောတော့ ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ကို ပြောတယ်။ ‘ရဟန်းတို့၊ ဒီ အရင်က ငါ ဒီလို ထူးထူးခြားခြား ပြောတာများ နင်တို့ မှတ်မိကြသလား’ လို့။ မမှတ်မိပါ အရှင်ဘုရား’တဲ့။ ‘တထာဂတဟာ ပူဇော်ထိုက်သူ၊ အလုံးစုံ သိသူ။ နားထောင်ကြ ရဟန်းတို့၊ မသေရာကို ရောက်ခဲ့ပြီ။ ငါ ဆုံးမမယ်။ ငါ တရားဟောမယ်။ သင်ပြတဲ့အတိုင်း ကျင့်လိုက်ရင် မကြာမီမှာပဲ အမျိုး သားတွေ အိမ်ကနေ အိမ်မဲ့ဘဝဆီ လမ်းမှန်ထွက်ခဲ့ရတဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့၊ ပြိုင်ဘက်ကင်း မွန်မြတ်အကျင့်ရဲ့ ပန်းတိုင်ကို လက်တွေ့ဘဝမှာပဲ ထူးကဲ ဉာဏ်နဲ့ မျက်မှောက်ပြု ပြည့်စုံကာ နေကြရမယ်’တဲ့။

ရဟန်းတို့၊ ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ကို သဘောပေါက်အောင် ငါ လုပ် နိုင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့၊ နှစ်ဦးကို ဆုံးမတယ်။ ရဟန်း သုံးဦး ဆွမ်းခံထွက် တယ်။ ဒီရဟန်း သုံးဦး ဆွမ်းခံလှည့်လည် ယူဆောင်လာတာနဲ့ ခြောက်ဦး သား မျှစားကြတယ်။ ရဟန်း သုံးဦးကို ဆုံးမတယ်။ ရဟန်း နှစ်ဦး ဆွမ်းခံ လှည့်တယ်။ ဒီနှစ်ဦး ဆွမ်းခံ ယူဆောင်လာတာနဲ့ ခြောက်ဦး မျှစားကြတယ်။ အဲဒီတော့ ရဟန်းတို့၊ ငါ ဒီလို ဆုံးမ၊ ဒီလို ဟောပြလိုက်တော့ ငါးဦးအစု ရဟန်းတွေဟာ ကိုယ်တိုင်က မွေးဖွားတဲ့သဘော ရှိလျက် မွေးခြင်းသဘော မှာ အန္တရာယ်ကို သိမြင်ကာ မမွေးဖွားတဲ့ ပြိုင်ဘက်ကင်း အနှောင်အဖွဲ့ လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေရင်း၊ ... ရောက်ကြပြီ။ ကိုယ်တိုင်က အိုမင်းလျက် ... မအိုတဲ့ ... မနာဖျားတဲ့ ... မသေတဲ့ ... မပူပန်တဲ့ ... မညစ်ညူးတဲ့ ... ပြိုင်ဘက်ကင်း အနှောင်အဖွဲ့ လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေရင်း ... ရောက်ကြပြီ။ ဉာဏ်နဲ့ အမြင် သူတို့မှာ ဖြစ်လာရဲ့။ ‘မပျက်တော့ဘူး ငါတို့ရဲ့ လွတ်မြောက် မှု။ ဒါ နောက်ဆုံးမွေးခြင်းပဲ။ မရှိတော့ပြီ တစ်ဖန်ဘဝ’လို့။

မဇ္ဈိမနိကာယ ၂၆၊

မူလပဏ္ဏာသ၊ သြပမ္မဝဂ္ဂ ၆။

The Noble Search

Later, while still young, a black-haired young man endowed with the blessing of youth, in the prime of life, though my father and mother wished otherwise and wept with tearful faces, I shaved off my hair and beard, put on the yellow robe, and went forth from the home life into the homelessness.

Having gone forth, bhikkhus, in search of what is wholesome, seeking the supreme state of sublime peace, I went to Ālāra Kālāma and said to him: 'Friend Kālāma, I want to lead the holy life in this Dhamma and Discipline.' I soon quickly learned that Dhamma, ... entered upon and abided in that Dhamma by realizing for myself with direct knowledge.

But it occurred to me: 'This Dhamma does not lead to disenchantment, to dispassion, to cessation, to peace, to direct

knowledge, to Nibbana, but only to reappearance in the base of nothingness.' Not being satisfied with that Dhamma, disappointed with it, I left.

Still in search, bhikkhus, ...I went to Uddaka Rāmaputta... Not being satisfied with that Dhamma, disappointed with it, I left.

Still in search, bhikkhus, I wandered by stages through the Magadhan country until eventually I arrived at Uruvelā, at Senānigama. There I saw an agreeable piece of ground, a delightful grove with a clear-flowing river with pleasant smooth banks and nearby a village for alms resort. I considered: 'This is an agreeable piece of ground ... This will serve for the striving of a clansman intent on striving.' And I sat down there thinking: 'This will serve for striving.'

Then, bhikkhus, being myself subject to birth, having understood the danger in what is subject to birth, seeking the unborn supreme security from bondage, Nibbāna, ... being myself subject to aging, ... sickness, ... death, ... sorrow, ... defilements, ... I attained the unaging, ... deathless ... sorrowless, ... undefiled supreme security from bondage, Nibbāna. The knowledge and vision arose in me: 'My deliverance is unshakeable, this is my last birth, there is now no renewal of being.'

I considered thus: 'To whom should I first teach the Dhamma? Who will understand the Dhamma quickly? It then occurred to me: 'Alāra Kālāma is wise, intelligent and discerning; he has long had little dust in his eyes. Suppose I taught the Dhamma first to Alāra Kālāma. He will understand it quickly.' Then deities approached.

me and said: 'Venerable sir, Alārā Kālāma died seven days ago.' And the knowledge and vision arose in me: 'Alāra Kālāma died seven days ago.' I thought: 'Alārā Kālāma's loss is a great one. If he had heard this Dhamma, he would have understood it quickly.'

'... It then occurred to me: 'Uddaka Rāmaputta is wise.' ... Then deities approached me and said: Venerable sir, Uddaka Ramaputta died last night.'...

'It then occurred to me thus: 'The bhikkhus of the group of five who attended upon me while I was engaged in my striving were very helpful. Suppose I taught the Dhamma first to them.' Then I thought: 'Where are the bhikkhus of the group of five now living?' And with the divine eye, which is purified and surpasses the human, I saw that they were living at Benares in the Deer Park at Isipatana.

Then, bhikkhus, when I had stayed at Uruvelā as long as I chose, I set out to wander by stages to Benares. Between Gaya and the place of Enlightenment the Ājivaka Upaka saw me on the road and said: 'Whose dhamma do you profess?' I replied: 'I now go to the city of Kasi to set in motion the Wheel of Dhamma.' Upaka took a bypath and departed.

Then, bhikkhus, wandering by stages, I eventually came to Benares, to the Deer Park at Isipatana, and I approached the bhikkhus of the group of five. The bhikkhus saw me coming in the distance and they agreed among themselves thus: 'Friends, here comes the recluse Gotama who lives luxuriously, who gave up his striving and reverted to luxury. We should not pay homage to him or receive

his bowl and outer robe. But a seat may be prepared for him. If he likes, he may sit down.' However, as I approached, those bhikkhus found themselves unable to keep their pact. One came to meet me and took my bowl and outer robe, another prepared a seat, and another set out water for my feet; however, they addressed me by name and as 'friend.'

Thereupon I told them: 'Bhikkhus, do not address the Tathagata by name and as 'friend. 'The Tathāgata is an Accomplished.

One, a Fully Enlightened One. Listen, bhikkhus, the deathless has been attained. I shall instruct you, I shall teach you the Dhamma. Practicing as you are instructed, by realizing for yourselves here and now through direct knowledge, you will soon enter upon and abide in that supreme goal of the holy life, for the sake of which clansmen rightly go forth from the home life into the homelessness.

When this was said the bhikkhus of the group of five answered me thus: 'Friend Gotama, by the conduct, the practice, and the performance of austerities that you undertook, you did not achieve any superhuman states, any distinction in knowledge and vision worthy of the noble ones. Since you now live luxuriously, having given up your striving and reverted to luxury, how will you have achieved any superhuman states, any distinction in knowledge and vision worthy of the noble ones? When this was said, I told them: 'The Tathagata does not live luxuriously nor has he given up your striving and reverted to luxury. 'The Tathagata is an Accomplished One, a Fully Enlightened One. Listen, bhikkhus, the deathless has

been attained. I shall instruct you,... You ... into the homelessness.'

A second time the bhikkhus of the group of five told me: '... how will you ...? A second time I told them ... A third time ...

When this was said, I asked them: 'Bhikkhus, have you ever known me to speak like this before?'—'No, venerable sir.'—Bhikkhus, The Tathagata is an Accomplished One, a Fully Enlightened One. Listen, bhikkhus, the deathless has been attained. I shall instruct you, I shall teach you the Dhamma. Practising as you are instructed, by realizing for yourselves here and now through direct knowledge, you will soon enter upon and abide in that supreme goal of the holy life, for the sake of which clansmen rightly go forth from the home life into the homelessness.'

I was able to convince the Bhikkhus of the group of five. Then I sometimes instructed two bhikkhus while the other three went for alms, and the six of us lived on what those three bhikkhus brought back from their almsround. Sometimes I instructed three bhikkhus while the other two went for alms, and the six of us lived on what those two bhikkhus brought back from their alms round.

Then the Bhikkhus of the group of five, thus taught and instructed by me, being themselves subject to birth, having understood the danger in what is subject to birth, seeking the unborn supreme security from bondage, Nibbāna, being themselves subject to aging, ... sickness, ... death, ... sorrow, ... and ... defilement, seeking ... the un-aging, ... unailing, ... deathless, ... sorrowless, ... and ... undefiled, ... supreme security from bondage, Nibbana, they attained the un-

aging, ... unailing, ... deathless, ... sorrowless, ... and ... undefiled ... supreme security from bondage, Nibbāna. The knowledge and vision arose in them: 'Our deliverance is unshakeable, this is our last birth; there is no renewal of being.'

Note : Ariya-pariyesana Sutta is also called Pāsarāsi Suta.

Majjhima Nikāya 26

trans Ven Ñānamoli

မေ့စကူ ပဝတ္တန သုတ္တ

ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ ဣသိ-
ပတနေ မိဂဒါယေ၊ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
- ဒွေ.မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒွေ။

ယော စာ.ယံ ကာမေသု ကာမ-သုခလ္လိကာ. နုယောဂေါ ဟီနော
ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္ထ-သံဟိတော၊ ယော စာ.ယံ
အတ္တကိလ မထာ. နုယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္ထ သံဟိတော။

‘ဧတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဘော အန္တေ အ.နုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာ
ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခု-ကရဏီ ဉာဏ-ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိ
ညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

‘ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိ
သမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခု-ကရဏီ ဉာဏ-ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မော
ဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

‘အယ.မေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိ.ဒံ သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိ

သမ္မာ-သင်္ကပ္ပော၊ သမ္မာ-ဝါစာ၊ သမ္မာ-ကမ္မန္တော၊ သမ္မာ-အာဇီဝါ၊ သမ္မာ-ဝါယာမော၊ သမ္မာ-သတိ၊ သမ္မာ-သမာဓိ။

‘အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိ သမ္ပဒ္ဓါ စက္ခု-ကရဏီ ဉာဏ-ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မော ဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

‘ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယ-သစ္စံ။

‘ဇာတိ.ပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာ.ပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိ.ပိ ဒုက္ခော၊ မရဏံပိ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယံ ပိ.စ္ဆံ န လဘတိ တံ ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စ.ပါဒါန.က္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

‘ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ-သမုဒယံ အရိယ-သစ္စံ။

‘ယာ.ယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂ သဟဂတာ တတြ တတြာ.ဘိနန္ဒိနိ။ သေယျထိ.ဒံ ကာမ-တဏှာ ဘဝ-တဏှာ ဝိဘဝ-တဏှာ။

‘ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခ-နိရောဓံ အရိယ-သစ္စံ။

‘ယော တဿာယေ.ဝ တဏှာယ အသေသ-ဝိရာဂ-နိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိသဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

‘ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခ-နိရောဓ-ဂါမိနိ-ပဋိပဒါ-အရိယ-သစ္စံ။ အယ.မေဝ အရိယော အဋ္ဌဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိ.ဒံ-သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာ-သင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာ-ဝါစာ၊ သမ္မာ-ကမ္မန္တော၊ သမ္မာ-အာဇီဝေါ၊ သမ္မာ-ဝါယာမော၊ သမ္မာ-သတိ သမ္မာ-သမာဓိ။

‘ဣဒံ ဒုက္ခံ ၊ အရိယသစ္စ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေအနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခံ အရိယ-သစ္စံ ပရိညာတ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘ဣဒံ ဒုက္ခ-သမုဒယံ အရိယ-သစ္စ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿု တေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခ-သမုဒယံ အရိယ-သစ္စံ၊ ပဟာတဗ္ဗ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခ-သမုဒယံ အရိယ-သစ္စံ ပဟိန.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘ဣဒံ-ဒုက္ခ-နိရောဓံ အရိယ-သစ္စ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခ-နိရောဓံ အရိယ-သစ္စံ သစ္စိကာတဗ္ဗ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခ-နိရောဓံ အရိယ-သစ္စံ သစ္စိကတ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘ဣဒံ ဒုက္ခ-နိရောဓ-ဂါမိနီ-ပဋိပဒါ အရိယ-သစ္စ.န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ဒုက္ခ-နိရောဓ-ဂါမိနီ-ပဋိပဒါ အရိယ-သစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ.

န္တိ၊ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘တံ ခေါ ပနိ.ဒံ ၊ ဒုက္ခ-နိရောဓ-ဂါမိနီ-ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတ’.

န္တိ၊ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

ယာဝ ကိဝ.ဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယ-သစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ် ခွါဒသာ.ကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏ-ဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ နေ.ဝတာဝါ.ဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ-မနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာ သမ္မောမိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ.တိ ပစ္စညာသိ။

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယ-သစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ် ခွါဒသာ.ကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏ-ဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ အထာ.ဟံ ဘိက္ခဝေ၊ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ-မနုဿာယ ‘ အနုတ္တရံ သမ္မာ သမ္မောမိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ.တိ ပစ္စညာသိ။

ဉာဏ.ဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယ.မန္တိမာဇာတိ၊ န.တ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ’တိ။

ဣဒ.မဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တ-မနာ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ အာယသ္မတော ကောဏှ ဉာဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မ-စက္ခု ဥဒပါဒိ- ‘ယံ ကိ.ဉ္စိ သမုဒယ-ဓမ္မံ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓ-ဓမ္မ’န္တိ။

ပဝတ္တိတေ စ ပန ဘဂဝတာ ဓမ္မ-စက္ကေ ဘုမ္မာ ဒေဝါ သဒ္ဓ. မနုဿာ ဝေသု ‘ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိ-ပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မ-စက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန

ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိတိ။

ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ စာတု-မဟာရာဇိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓ။
မနုဿာ ဝေသု- 'ဧတံ ဘဂဝတာ ၊ ဗရာဏသိယံ ဣသိ-ပတနေ မိဂဒါယေ
အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြဟ္မဏေန ဝါ
ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိတိ။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ၊ တာဝတိံသာ ဒေဝါ ...
တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ၊ ယာမာ ဒေဝါ ...
ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ၊ တုသိတာ ဒေဝါ ...
တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ၊ နိမ္မာနရတိ ဒေဝါ...
နိမ္မာနရတိနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိ ဒေဝါ ...
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ၊ ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ
သဒ္ဓ။ မနုဿာဝေသု ...

'ဧတံ ဘဂဝတာ ဗရာဏသိယံ ဣသိ-ပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ
ဓမ္မ-စက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန
ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိတိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ
ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ အဗ္ဗဂ္ဂစ္ဆိ။ အယ.ဉ္စ ဒသ-သဟဿိ-လောက-ဓာတု
သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ။

အပ္ပမာဏော စ ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတု.ရဟောသိ
အတိက္ကမ္ပ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝ.န္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ 'အညာသိ ဝတ ဘော
ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော'တိ။

ဣတိ.ဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိ-ကောဏ္ဍညော
တွေ.ဝ နာမံ အဟောသိ။

အထခေါ အာယသ္မာ အညာသိ-ကောဏ္ဍညော ဒိဋ္ဌ-ဓမ္မော ပတ္တ-

ဓမ္မော ဝိဒိတ-ဓမ္မော ပရိယောဂါဠ-ဓမ္မော တိဏ္ဍ-ဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတ-
ကထံကထော ဝေသာရဇ္ဇ-ပုတ္တော အပရ-ပုစ္ဆယော သတ္တု-သာသနေ ဘဂဝန္တံ
ဇတ.ဒဝေါစ -

‘လဘေယျာ.ဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေပဗ္ဗန္တံ၊ လဘေယျံ ဥပ
သမ္ပဒ.န္တိ။

‘ဧဟိ ဘိက္ခု၊’တိ ဘဂဝါ အဝေါစ ‘သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မ-
စရိယံ၊ သမ္မာ ဒုက္ခဿ၊ အန္တ-ကိရိယာယာ’တိ။ သာ ဝ တဿ အာယသ္မတော
ဥပသမ္ပဒါ အဟောသီ.တိ။

သံယုတ္တနိကာယ၊ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ္တ ၁၂၊ ၂၊ ၃၆၈။

တရားဘီးဝန်းလှည့်တော်မူပုံ

ဒီလို ငါ ကြားခဲ့တယ်။ တစ်ခါတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဗာရာဏသီ မှာ နေတော်မူတယ်။ ရသေ့ဆင်း ဘေးမဲ့တောမှာပ။ အဲဒီတုန်းက မြတ်စွာ ဘုရားက ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူတယ် - ‘ရဟန်းတို့၊ ဟောဒီ အစွန်းနှစ်ပါးကို ရသေ့ရဟန်း မမှီဝဲအပ်ဘူး။ ဘယ်နှပါးလဲ။

‘(တစ်ခုက) အာရုံခံစားရာတွေမှာ အာရုံခံစားမှု ချမ်းသာစွဲလမ်းတဲ့ အလေ့အကျင့်၊ ယုတ်ညံ့တယ်၊ အောက်တန်းကျတယ်၊ လူသာမန်အလေ့ ဖြစ်တယ်၊ အရိယာ မဆန်ဘူး၊ အကျိုး မရှိဘူး။ (နောက်တစ်ခုက) မိမိကိုယ် ကို ပင်ပန်းစေတဲ့ အလေ့အကျင့်၊ ဆင်းရဲတယ်၊ အရိယာ မဆန်ဘူး၊ အကျိုး မရှိဘူး။

‘ရဟန်းတို့၊ ဒီအစွန်း နှစ်ခုစလုံးကို မရောက်ဘဲ အလယ်လမ်းကို တထာဂတ နိုးကြား သိထားတယ်။ မျက်စိကို ပြု၊ ဉာဏ်ကို ပြု၊ ငြိမ်းချမ်းမှု အတွက်၊ ထိုးထွင်းအသိအတွက်၊ နိုးကြား သိရေးအတွက်၊ နိဗ္ဗာန်အတွက် ဖြစ်တယ်။

‘ရဟန်းတို့၊ ဘာလဲ အဲဒီအလယ်လမ်း။ တထာဂတ နိုးကြား သိထား တာ။ ... နိဗ္ဗာန်အတွက် ဖြစ်တာ။

‘အဲဒါကတော့ အင်္ဂါရှစ်ပါးပါ အရိယာလမ်းပါပဲ။ ဘာလဲဆိုတော့ မှန်တဲ့ အမြင်၊ မှန်တဲ့ အတွေး၊ မှန်တဲ့ အပြော၊ မှန်တဲ့ အပြု၊ မှန်တဲ့ အသက် မွေးမှု၊ မှန်တဲ့ အားထုတ်မှု၊ မှန်တဲ့ သတိ၊ မှန်တဲ့ သမာဓိတို့ပ။

‘အဲဒါပါပဲ ရဟန်းတို့။ အလယ်လမ်း၊ တထာဂတ နိုးကြားသိထား တာ။ မျက်စိကို ပြု၊ ဉာဏ်ကို ပြု၊ ငြိမ်းချမ်းမှုအတွက်၊ ထိုးထွင်းအသိအတွက်၊ နိုးကြားသိရေးအတွက်၊ နိဗ္ဗာန်အတွက် ဖြစ်တာ။

‘ရဟန်းတို့၊ ဟောဒီ ဆင်းရဲကတော့ အရိယာ အမှန်တရားပဲ -

‘မွေးရတာ ဆင်းရဲ၊ အိုရတာ ဆင်းရဲ၊ နာရတာ ဆင်းရဲ၊ သေရတာ ဆင်းရဲ၊ မနှစ်မြို့တာတွေနဲ့ အတူယှဉ်ရတာ ဆင်းရဲ၊ နှစ်မြို့တာတွေနဲ့ အတူ မယှဉ်ရတာ ဆင်းရဲ၊ လိုချင်တာ မရတာ ဆင်းရဲ၊ အချုပ်ကတော့ စွဲလမ်းရာ ခန္ဓာငါးပါးဟာ ဆင်းရဲပါပဲ။

‘ရဟန်းတို့၊ ဟောဒီ ဆင်းရဲ အကြောင်းရင်းဟာ အရိယာ အမှန်တရား ပဲ -

‘ဒီတဏှာဟာ ဘဝတစ်ဖန် ဖြစ်စေတတ်၊ နှစ်သက်တာ တပ်မက်တာ နဲ့ ယှဉ်တွဲတတ်၊ ဟိုမှာ ဒီမှာ အလွန်နှစ်သက်တတ်တယ်။ အဲဒါ ဘာလဲ ဆိုတော့ အာရုံခံစားမှု တဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ အထူးဘဝ (ဘဝမဲ့) တဏှာတို့ပါပဲ။

‘ရဟန်းတို့၊ ဟောဒီ ဆင်းရဲ အဆုံးကတော့ အရိယာ အမှန်တရားပဲ-

‘ဒါကတော့ အဲဒီတဏှာရဲ့ အကြွင်းမဲ့ တပ်မက်ကင်း ကုန်ဆုံးရာ၊ စွန့် လွှတ်ရာ၊ ပယ်ဖျောက်ရာ၊ လွတ်မြောက်ရာ၊ မတွယ်တာရာ ဖြစ်တယ်။

‘ရဟန်းတို့၊ ဟောဒီ ဆင်းရဲ အဆုံးဆီ သွားရာလမ်းကတော့ အရိယာ အမှန်တရားပဲ -

‘အဲဒါကတော့ အင်္ဂါရှစ်ပါးပါ အရိယာလမ်းပါပဲ။ ဘာလဲဆိုတော့ မှန် တဲ့ အမြင်၊ မှန်တဲ့ အတွေး၊ မှန်တဲ့ အပြော၊ မှန်တဲ့ အပြု၊ မှန်တဲ့ အသက်

မွေးမှု၊ မှန်တဲ့ အားထုတ်မှု၊ မှန်တဲ့ သတိ၊ မှန်တဲ့ သမာဓိတို့ပ။

‘ဒီဆင်းရဲဟာ အရိယာ အမှန်တရားပဲလို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အသိ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်၊ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အရိယာ အမှန်တရားကို သဘောပေါက်ရမယ်လို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အသိ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်၊ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ် လာတယ်၊ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အရိယာ အမှန်တရားကို သဘောပေါက်ခဲ့ပြီလို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်၊ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အကြောင်းရင်းဟာ အရိယာ အမှန်တရားပဲလို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ် လာတယ်၊ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အကြောင်းရင်း အရိယာ အမှန်တရားကို ပယ်ရလိမ့်မယ်လို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်၊ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အကြောင်းရင်း အရိယာ အမှန်တရားကို ပယ်ခဲ့ပြီလို့ ရဟန်း တို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်၊ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်မှု ဖြစ် ပေါ်လာတယ်၊ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အဆုံးဟာ အရိယာ အမှန်တရားပဲလို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အဆုံး အရိယာ အမှန်တရားကို မျက်မှောက်ပြုရမယ်လို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်။ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲ အဆုံး အရိယာ အမှန်တရားကို မျက်မှောက်ပြုခဲ့ပြီလို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ် ပေါ်လာတယ်။ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲအဆုံးဆီ သွားရာလမ်းဟာ အရိယာ အမှန်တရားပဲလို့ ရဟန်း တို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်။ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နားလည်မှု ဖြစ် ပေါ်လာတယ်။ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲအဆုံးဆီ သွားရာလမ်း အရိယာ အမှန်တရားကို ပွားများ စေရမယ်လို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်။ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ဒီဆင်းရဲအဆုံးဆီ သွားရာလမ်း အရိယာ အမှန်တရားကို ပွားများ စေခဲ့ပြီလို့ ရဟန်းတို့၊ ငါ့မှာ အရင်က မကြားဖူးသေးတဲ့ တရားတွေမှာ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အသိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပညာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

‘ရဟန်းတို့၊ ဒီအရိယာ အမှန်တရား လေးပါးမှာ အပြန် သုံးပြန်

အခြင်းအရာ ဆယ့်နှစ်ပါးနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း အသိအမြင် ငါ့မှာ မစင်ကြယ်
သေးသမျှ၊ မာရနဲ့ ဗြဟ္မာနဲ့ နတ်လောကမှာ၊ သမဏနဲ့ ဗြဟ္မဏနဲ့ နတ်လူ
လောကမှာ အတုမဲ့ ထိုးထွင်းအသိကို ပိုင်ပိုင် သိပြီလို့ ငါ ဝန်ခံခဲ့မယ်
မဟုတ်ချေဘူး။

‘ရဟန်းတို့၊ ဒီအရိယာ အမှန်တရား လေးပါးမှာ အပြန် သုံးပြန်၊
အခြင်းအရာ ဆယ့်နှစ်ပါးနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း အသိအမြင် ငါ့မှာ စင်ကြယ်
လာတော့မှသာ၊ မာရနဲ့ ဗြဟ္မာနဲ့ နတ်လောကမှာ၊ သမဏနဲ့ ဗြဟ္မဏနဲ့ နတ်
လူလောကမှာ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း အသိကို ပိုင်ပိုင် သိပြီလို့ ငါ ဝန်ခံခဲ့တာ
ဖြစ်တယ်။

‘ငါ့မှာ အသိနဲ့ အမြင် ဖြစ်ပေါ်ပြီ။ မပျက်တော့ဘူး၊ ငါ့လွတ်မြောက်
မှု။ ဒါ ငါ့ နောက်ဆုံးမွေးခြင်းပဲ။ အခု မရှိတော့ပြီ နောက်ထပ် ဘဝ’တဲ့။

အဲဒီလို မိန့်ရဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ ဝမ်းမြောက် ကြည်နူး ငါးဦးအစု
ရဟန်းတွေ ဘုရားမိန့်တာကို အလွန် နှစ်ခြိုက်ကြရဲ့။

ဒီဟောပြောချက်ကို မြွက်ကြားစဉ် အရှင်ကောဏ္ဍညမှာ မြူကင်း
အညစ်ကင်းတဲ့ တရားမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာတယ် ‘အကြောင်းတရားသဘော
ဆောင်သမျှ အဆုံးသဘော ဆောင်တယ်’ရယ်လို့။

မြတ်စွာဘုရား တရားဘီးဝန်း လှည့်တော်မူတဲ့အခါ မြေနတ်တို့ အသံ
ကြွေးကြော်ကြတယ် -

‘ဗာရာဏသီက ရသေ့ဆင်း ဘေးမဲ့တောမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီ
အတုမဲ့ တရားဘီးဝန်းကို လှည့်တော်မူပြီ။ သမဏဖြစ်ဖြစ်၊ ဗြဟ္မဏဖြစ်ဖြစ်၊
နတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ မာရဖြစ်ဖြစ်၊ ဗြဟ္မာဖြစ်ဖြစ်၊ လောကမှာ ဘယ်သူမှ နောက်ပြန်
မလှည့်နိုင်တဲ့ ဘီးဝန်းပဲ’တဲ့။

မြေနတ်တို့ အသံကို ကြားပြီး စတုမဟာရာဇ်နတ်တွေက အသံ ကြွေး
ကြော်ကြတယ် - ‘ဗာရာဏသီက ရသေ့ဆင်း ...

စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့အသံကို ကြားပြီး တာဝတိံသာ နတ်တွေက ...

mgyoe.com

တာဝတိံသာနတ်တွေ အသံကို ကြားပြီး ယာမာနတ်တွေက ...
 ယာမာနတ်တို့ အသံကို ကြားပြီး တုသိတာနတ်တွေက ...
 တုသိတာနတ်တို့ အသံကို ကြားပြီး နိမ္မာနရတိနတ်တွေက ...
 နိမ္မာနရတိနတ်တို့ အသံကို ကြားပြီး ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်တွေ
 က ...

ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်တို့ အသံကို ကြားပြီး ဗြဟ္မာကာယ နတ်တွေ
 က အသံကို ကြွေးကြော်ကြတယ် -

‘ဗာရာဏသီက ရသေ့ဆင်း ဘေးမဲ့တောမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီ
 အတုမဲ့ တရားဘီးဝန်းကို လှည့်တော်မူပြီ။ သမဏဖြစ်ဖြစ်၊ ဗြဟ္မဏဖြစ်ဖြစ်၊
 နတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ မာရဖြစ်ဖြစ်၊ ဗြဟ္မာဖြစ်ဖြစ် လောကမှာ ဘယ်သူမှ နောက်ပြန်
 မလှည့်နိုင်တဲ့ ဘီးဝန်းပဲ’တဲ့။

ဒီလိုနဲ့ အဲဒီအခိုက် အဲဒီအတန်း အဲဒီအချိန်ပိုင်းမှာ ဗြဟ္မလောကအထိ
 အသံတက်သွားတယ်။ ဒီ တစ်သောင်းလောကဓာတ်လည်း တုန်တယ်၊ လှုပ်
 တယ်၊ ခါတယ်။ အတိုင်းအတာမဲ့ ပြန်ပြောတဲ့ အလင်းဟာ နတ်တို့ရဲ့ နတ်
 တန်ခိုးကို ကျော်လွန်ကာ လောကမှာ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်တယ်။

အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဒီဥဒါန်းကို ကျူးရင့်တယ် - ‘သိသွားပြီ
 ကောကွယ်ရို့၊ ကောဏ္ဍည၊ သိသွားပြီးကောကွယ်ရို့၊ ကောဏ္ဍည’တဲ့။ အဲသလို
 နဲ့ပဲ အရှင်ကောဏ္ဍညဟာ ‘သိသွားပြီ ကောဏ္ဍည’ရယ်လို့ အမည်တွင်သွား
 ခဲ့တယ်။

အဲဒီအခါ အရှင် ‘သိသွားပြီ ကောဏ္ဍည’က တရားမြင်၊ တရားရောက်၊
 တရားသိ၊ တရားမြဲမြဲ၊ ယုံမှားလွန်မြောက်၊ သို့လော သို့လော ကင်း၊ ဆရာ
 အဆုံးအမမှာ ရဲရင့်၊ သူတစ်ပါး အားမကိုးတော့သမို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဒီလို
 လျှောက်တယ် -

‘ရပါရစေ အရှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားဆီမှာ ရဟန်းအဖြစ်၊ ရပါရစေ
 ပဉ္စင်းအဖြစ်’တဲ့။

‘လာတော့ ရဟန်း’တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက။ ‘ဟောပြုခဲ့ပြီ တရား၊ ကောင်း
ကောင်းသာ ကျင့်တော့ မြတ်တဲ့ အကျင့်၊ ဆင်းရဲ အဆုံးပြုရေးပ’တဲ့။ ဒါပဲ
အရှင် ပဉ္စင်းခံမှု ဖြစ်တော့တယ်။

သံယုတ္တနိကာယ၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တ၊ ၁၂၊ ၂၊ ၃၆၈။

Setting in Motion the Wheel of the Dhamma

Thus have I heard. On one occasion the Blessed One was dwelling at Bārānasi in the Deer Park at Isipatana. There the Blessed One addressed the bhikkhus of the group of five thus:

'Bhikkhus, these two extremes should not be followed by one who has gone forth into homelessness. What two?

'The pursuit of sensual happiness in sensual pleasures, which is low, vulgar, the way of worldlings, ignoble, unbeneficial; and the pursuit of self-mortification, which is painful, ignoble, unbeneficial.

'Without veering towards either of these extremes, the Tathāgata has awakened to the middle way, which gives rise to vision, which gives rise to knowledge, which leads to peace, to direct knowledge, to enlightenment, to Nibbāna.

'And what, bhikkhus, is that middle way awakened to by the

Tathāgata, which gives rise to vision ... which leads to Nibbānā?

'It is this Noble Eightfold Path; that is, right view, right intention, right speech, right action, right livelihood, right effort, right mindfulness, right concentration.

'This, bhikkhus, is that middle way awakened to by the Tathāgata, which gives rise to vision, which gives rise to knowledge, which leads to peace, to direct knowledge, to enlightenment, to Nibbāna.

'Now this, bhikkhus, is the noble truth of suffering:

'Birth is suffering, ageing is suffering, illness is suffering, death is suffering; union with what is displeasing is suffering; separation from what is pleasing is suffering; not to get what one wants is suffering; in brief, the five aggregates subject to clinging are suffering.

'Now this, bhikkhus, is the noble truth of the origin of suffering:

'It is this craving which leads to renewed existence, accompanied by delight and lust, seeking delight here and there; that is, craving for sensual pleasures, craving for existence, craving for extermination.

'Now this, bhikkhus, is the noble truth of the cessation of suffering:

'It is the remainderless fading away and cessation of that same craving, the giving up and relinquishing of it, freedom from it, non-reliance on it.

'Now this, bhikkhus, is the noble truth of the way leading to the cessation of suffering:

'It is the Noble Eightfold Path; that is, right view ... right concentration.

'This is the noble truth of suffering": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

'This noble truth of suffering is to be fully understood" thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

'This noble truth of suffering has been fully understood": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This is the noble truth of the origin of suffering": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This noble truth of the origin of suffering is to be abandoned": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This noble truth of the origin of suffering has been abandoned": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This is the noble truth of the cessation of suffering": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This noble truth of the cessation of suffering is to be realized": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in

me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This noble truth of the cessation of suffering has been realized": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This is the noble truth of the way leading to the cessation of suffering": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This noble truth of the way leading to the cessation of suffering is to be developed": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

"This noble truth of the way leading to the cessation of suffering has been developed": thus, bhikkhus, in regard to things unheard before, there arose in me vision, knowledge, wisdom, and light.

'So long, bhikkhus, as my knowledge and vision of these Four Noble Truths as they really are in their three phases and twelve aspects was not thoroughly purified in this way, I did not claim to have awakened to the unsurpassed perfect enlightenment in this world with its devas, Mara, and Brahma, in this generation with its ascetics and bramins, its devas and humans.

'But when my knowledge and vision of these Four Noble truths as they really are in three phases and twelve aspects was thoroughly purified in this way, then I claimed to have awakened to the unsurpassed perfect enlightenment in this world with its

devas, Māra, and Brahma, in this generation with its ascetics and bramins, its devas and humans.

'The knowledge and vision arose in me: "Unshakeable is the liberation of my mind. This is my last birth. Now there is no more renewed existence." '

This is what the Blessed One said. Elated, the bhikkhus of the group of five delighted in the Blessed One's statement.

And while this discourse was being spoken, there arose in the Venerable Kondañña the dust-free, stainless vision of the Dhamma: 'Whatever is subject to origination is all subject to cessation.'

And when the Wheel of the Dhamma had been set in motion by the Blessed One, the earth-dwelling devas raised a cry:

'At Bārānasi in the Deer Park at Isipatana, this unsurpassed Wheel of the Dhamma has been set in motion by the Blessed One, which cannot be stopped by any ascetic or Brahmin or Māra or Brahmā or by anyone in the world.'

Having heard the cry of the earth-dwelling devas, the devas of the realm of the Four Great Kings raised a cry: 'At Bārānasi ... this unsurpassed Wheel of the Dhamma has been set in motion by the Blessed One, which cannot be stopped ... by anyone in the world.'

Having heard the cry of the devas of the realm of the Four Great Kings, the Tāvātimsa devas ... the Yāma devas ... the Tusita devas ... the Nimmānarati devas ... the Paranimmit avassavati devas ... the devas of Brahma's company raised a cry:

'At Bārānasi in the Deer Park at Isipatana, this unsurpassed Wheel of the Dhamma has been set in motion by the Blessed One, which cannot be stopped by any ascetic or Brahmin or Māra or Brahmā or by anyone in the world.'

Thus at that moment at that instant at that second the cry spread as far as the brahmā world and this ten thousandfold world system shook quaked and trembled and an immeasurable glorious radiance appeared in the world surpassing the divine majesty of the devas. Then the Blessed One uttered this inspired utterance 'Kondañña has indeed understood! 'Kondañña has indeed understood!'

In this way the Venerable Kondañña acquired the name 'Añña Kondañña--Kondañña Who Has Understood.'

Samyutta Nikaya xii: 11

trans Bhikkhu Bodhi

[*Vinaya* adds:

Then the Venerable Aññata Kondañña, having seen Dhamma, attained Dhamma, known Dhamma, plunged into Dhamma, having crossed over doubt, having put away uncertainty, having attained without another's help to find confidence in the teacher's instruction, spoke thus to the Lord:

'May I, lord, receive the going forth in the Lord's presence, may I receive ordination!' 'Come, monk!' the Lord said, 'Well taught is Dhamma, fare the Brahma-faring for making an utter end of ill!'

So this came to be this venerable one's ordination.— *trans I. B. Horner*]

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တ

ဧဝံ မေ သုတံ။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ
ဣသိပတနေ မိဂဒါ ယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
'ဘိက္ခဝေါ'တိ။ 'ဘဒန္တေ'တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ
ဧတဒေါစ-

ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ။ ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊
န ယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ ရူပေ 'ဧဝံ မေ ရူပံ
ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသိ'တိ။

'ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ရူပံ အာဗာဓာယ
သံဝတ္တတိ၊ န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ 'ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ
အဟောသိ'တိ။

- ဝေဒနာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ ...
- 'သညာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ ...
- 'သင်္ခါရာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ ...

‘ဝိညာဏ် ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ။ ဝိညာဏ.၉ ဟိ.ဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ န ယိ.ဒံ ဝိညာဏ် အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ
ဝိညာဏေ ‘ဧဝံ မေ ဝိညာဏ် ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝိညာဏ် မာ အဟောသီ’
တိ။

‘ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏ် အနတ္တာ၊ တသ္မာ ဝိညာဏ် အာဗာ
ဓာယ သံဝတ္တတိ၊ န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာဏေ ‘ဧဝံ မေ ဝိညာဏ် ဟောတု၊ ဧဝံ
မေ ဝိညာဏ် မာ အဟောသီ’တိ။

‘တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ။

‘အနိစ္စံ ဘန္တေ’။

‘ယံ ပနာ.နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’တိ။

‘ဒုက္ခံ ဘန္တေ’။

‘ယံ ပနာ.နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မံ၊ ကလံ နု တံ သမနုပဿိတုံ -
‘ဧတံ မမ၊ ဧသော. ဟ.မသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ’တိ။

‘နော ဟေ.တံ ဘန္တေ’။

‘ဝေဒနာ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ။ ...

‘သညာ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ။ ...

‘သင်္ခါရာ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ။ ...

‘ဝိညာဏ် နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ။ ...

‘အနိစ္စံ ဘန္တေ’။

‘ယံ ပနာ.နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’တိ။

‘ဒုက္ခံ ဘန္တေ’။

‘ယံ ပနာ.နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မံ ကလံ နု တံ သမနုပဿိတုံ -
‘ဧတံ မမ၊ ဧသော. ဟ.မသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ’တိ။

‘နော ဟေ.တံ ဘန္တေ’။

‘တသ္မာ တိ.ဟ ဘိက္ခဝေ ယံ ကိ.ဉ္စိ ရူပံ အတိတာ. နာဂတ-ပစ္စုပ္ပန်

mgyc.com

အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ
ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ ‘နေ.တံ မမ၊ နေ.သော ဟ.မသ္မိ၊ န မေ.သော
အတ္တာ’တိ၊ ဧဝ. မေတံ ယထာ-ဘူတံ သမ္မ.ပုညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

‘ယာ ကာစိ ဝေဒနာ

‘ယာ ကာစိ သညာ ...

‘ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ

‘ယံ ကိ.ဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာ.နာဂတ-ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ
ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊
သဗ္ဗ ဝိညာဏံ ‘နေ.တံ မမ၊ နေ.သော ဟ.မသ္မိ၊ န မေ.သော အတ္တာ’ တိ၊
ဧဝ.မေတံ ယထာ-ဘူတံ သမ္မ.ပုညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ ပသံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယ-သာဝကော ရူပသ္မိ.မ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
ဝေဒနာယ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာယ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေသု ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
ဝိညာဏသ္မိ.မ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ. ‘ဝိမုတ္တ.’
မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ ‘ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မ-စရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊
နာ.ပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ’တိ။

ဣဒ.မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒံ။ ဣမသ္မိ. စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိ. ဘညမာနေ ပဉ္စ-
ဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခူနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိ.သု.တိ။

သံယုတ္တနိကာယ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂ သံယုတ္တ ၆၊ ၇၊
ဝိနယ ပိဋက၊ မဟာဝဂ္ဂ ၆။

အတ္တမဟုတ်တဲ့ အမှတ်အသား

ဒီလို ငါ ကြားဖူးတယ်၊ တစ်ခါတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဗာရာဏသီ မှာ နေတော်မူတယ်။ ရသေ့ဆင်း ဘေးမဲ့တောမှာပဲ။ အဲဒီတုန်းက မြတ်စွာ ဘုရားက ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူတယ် - ‘ရဟန်းတို့’ တဲ့၊ ‘အရှင်ဘုရား’လို့ အဲဒီရဟန်းတွေက မြတ်စွာဘုရားကို ပြန်ကြားကြတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို မိန့်တယ် -

‘ရုပ်ဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး၊ ရဟန်းတို့။ ရုပ်သာ အတ္တ ဟုတ်ရင် ရဟန်းတို့။ ရုပ်မှာ နာတာရယ်လို့ မဖြစ်ပေဘူး။ ‘ဒီလို ငါ့မှာ ရုပ် ဖြစ်စေ။ ဒီလို ငါ့မှာ ရုပ် မဖြစ်စေနဲ့’လို့ ရုပ်မှာ ပြောလို့ ရမှာပေါ့။

‘ရုပ်ဟာ အတ္တ မဟုတ်လို့သာ ရဟန်းတို့။ ရုပ်မှာ နာတာ ဖြစ်တယ်။ ‘ဒီလို ငါ့မှာ ရုပ် ဖြစ်စေ။ ဒီလို ငါ့မှာ ရုပ် မဖြစ်စေနဲ့’လို့ ရုပ်မှာ ပြောလို့ မရတာ ဖြစ်တယ်။

‘ခံစားမှု (ဝေဒနာ) ဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး ရဟန်းတို့။ ...

‘သညာ (မှတ်မှု) ဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး ရဟန်းတို့။ ...

‘သင်္ခါရတွေ (ပြုပြင်မှုတွေ) ဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး ရဟန်းတို့။ ...

‘ဝိညာဉ် (အသိစိတ်) ဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး ရဟန်းတို့။ ဝိညာဉ်သာ အတ္တ ဟုတ်ရင် ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်မှာ နာတာရယ်လို့ မဖြစ်ပေဘူး။ ‘ဒီလို ငါ့မှာ ဝိညာဉ် ဖြစ်စေ။ ဒီလို ငါ့မှာ ဝိညာဉ် မဖြစ်စေနဲ့’လို့ ပြောလို့ ရမှာ ပေါ့။

‘ဝိညာဉ်ဟာ အတ္တ မဟုတ်လို့သာ ရဟန်းတို့။ ဝိညာဉ်မှာ နာတာ ဖြစ်တယ်။ ‘ဒီလို ငါ့မှာ ဝိညာဉ် ဖြစ်စေ။ ဒီလို ငါ့မှာ ဝိညာဉ် မဖြစ်စေနဲ့’ လို့ ပြောလို့ မရတာ ဖြစ်တယ်။

‘ဒါ ဘယ်လိုထင်ကြလဲ ရဟန်းတို့။ ရုပ်ဟာ မြဲသလား၊ မမြဲဘူးလား’
‘မမြဲပါ အရှင်ဘုရား’

‘အဲဒီလို မမြဲတဲ့ဟာ ဆင်းရဲလား၊ ချမ်းသာလား’

‘ဆင်းရဲပါ အရှင်ဘုရား’

‘အဲဒီလို မမြဲတာ၊ ဆင်းရဲတာ ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့သဘော ရှိတာကို ‘ဒါ ငါ့ဟာပဲ။ ဒါ ငါ ဖြစ်တယ်။ ဒါ ငါ့အတ္တပဲ’လို့ ရှုမြင်လို့ သင့်တော်ပါ့ မလား’

‘မသင့်တော်ပါ အရှင်ဘုရား’

‘ခံစားမှု (ဝေဒနာ) ဟာ မြဲသလား၊ မမြဲဘူးလား ...

‘သညာ မြဲသလား၊ မမြဲဘူးလား ...

‘သင်္ခါရတွေ မြဲသလား၊ မမြဲဘူးလား ...

‘ဝိညာဉ် မြဲသလား၊ မမြဲဘူးလား’

‘မမြဲပါ အရှင်ဘုရား’

‘အဲဒီလို မမြဲတဲ့ဟာ ဆင်းရဲလား၊ ချမ်းသာလား’

‘ဆင်းရဲပါ အရှင်ဘုရား’

‘အဲဒီလို မမြဲတာ၊ ဆင်းရဲတာ ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့သဘော ရှိတာကို ‘ဒါ ငါ့ဟာပဲ၊ ဒါ ငါ ဖြစ်တယ်၊ ဒါ ငါ့အတ္တပဲ’လို့ ရှုမြင်လို့ သင့်တော်ပါ့ မလား’

‘မသင့်တော်ပါ အရှင်ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ရုပ်မှန်သမျှ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်၊ အတွင်းဖြစ်ဖြစ်၊ အပြင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကြမ်းကြမ်း နုနု၊ ယုတ်ယုတ် မြတ်မြတ်၊ ဝေးဝေး နီးနီး၊ ရုပ် အားလုံးကို ‘ဒါ ငါ့ဟာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါ ငါ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါ ငါ့အတ္တ မဟုတ် ဘူး’လို့ ဒီလို ဖြစ်ရှိနေတဲ့အတိုင်း ပညာမှန်နဲ့ မြင်ရမယ်။

‘ဝေဒနာ (ခံစားမှု) မှန်သမျှ ...

‘သညာ မှန်သမျှ ...

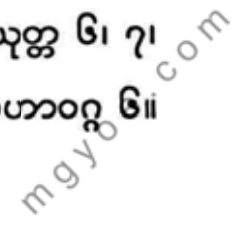
‘သင်္ခါရတွေ မှန်သမျှ ...

‘ဝိညာဉ် မှန်သမျှ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်၊ အတွင်းဖြစ်ဖြစ်၊ အပြင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကြမ်းကြမ်း နုနု၊ ယုတ်ယုတ် မြတ်မြတ်၊ ဝေးဝေး နီးနီး၊ ဝိညာဉ်အားလုံးကို ‘ဒါ ငါ့ဟာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါ ငါ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါ ငါ့အတ္တ မဟုတ်ဘူး’လို့ ဒီလို ဖြစ်ရှိနေတဲ့အတိုင်း ပညာမှန်နဲ့ မြင်ရမယ်။

‘ဒီလို မြင်တဲ့အခါ ရဟန်းတို့၊ သင်ကြားထားတဲ့ အရိယာ တပည့်ဟာ ရုပ်မှာလည်း ငြီးငွေ့တယ်၊ ဝေဒနာမှာလည်း ငြီးငွေ့တယ်၊ သညာမှာလည်း ငြီးငွေ့တယ်၊ သင်္ခါရတွေမှာလည်း ငြီးငွေ့တယ်၊ ဝိညာဉ်မှာလည်း ငြီးငွေ့ တယ်။ ငြီးငွေ့တော့ တပ်မူ ကင်းတယ်၊ တပ်မူကင်းတော့ လွတ်မြောက်တယ်၊ လွတ်မြောက်တော့ ‘ဒါ လွတ်မြောက်တာပဲ’လို့ အသိ ဖြစ်ပေါ်တယ်။ ကုန်ခန်း ပြီး မွေးဖွားခြင်း၊ ကျင့်ပြီးပြီ မြတ်တဲ့အကျင့်၊ ပြုပြီးပြီ ပြုသင့်တာ။ ဒီအဖြစ် အပြင် အခြားအဖြစ် မရှိတော့ပြီ’လို့ သိသွားတယ်’တဲ့။

ဒီလို မိန့်တော်မူရဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ ကြည်နူးကာ ငါးဦးအစု ရဟန်း တို့က မြတ်စွာဘုရား ဟောတာကို နှစ်ခြိုက်ကြတယ်။ ဒီဟောပြောချက် ဟောစဉ် ငါးဦးအစု ရဟန်းတို့မှာ စွဲလမ်းမှုမရှိ အာသဝတွေကနေ စိတ်တွေ လွတ်မြောက်ကုန်ကြတယ်။

သံယုတ္တနိကာယ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂ သံယုတ္တ ၆၊ ၇၊
ဝိနယ ပိဋက၊ မဟာဝဂ္ဂ ၆။

The Characteristic of Nonself

Thus have I heard. On one occasion the Blessed One was dwelling at Bārānasi in the Deer Park at Isipatana. There the Blessed One addressed the bhikkhus of the group of five thus: "Bhikkhus!"

"Venerable sir!" those bhikkhus replied. The Blessed One said this:

"Bhikkhus, form is nonself. For if form were self, this form would not lead to affliction, and it would be possible to have it of form: 'Let my form be thus; let my form not be thus.' But because form is nonself, form leads to affliction, and it is not possible to have: 'Let my form be thus, let my form not be thus.'

"Feeling is nonself ...

'Perception is nonself ...

'Volitional formations are nonself ...

'Consciousness is nonself. For if, bhikkhus, consciousness

were self, this consciousness would not lead to affliction, and it would be possible to have it of consciousness: 'Let my consciousness be thus; let my consciousness not be thus.' But because consciousness is nonself, form leads to affliction, and it is not possible to have: 'Let my consciousness be thus, let my consciousness not be thus.'

"What do you think, bhikkhus, is form permanent or impermanent?" permanent?"

"Impermanent , venerable sir."

"Is what is impermanent suffering or happiness?"

"Suffering, venerable sir."

"Is what is impermanent, suffering, and subject to change fit to be regarded thus: 'This is mine, this I am, this is my self?' "No, venerable sir."

"Is feeling permanent or impermanent? ...

'Is perception permanent or impermanent? ...

'Are volitional formations permanent or impermanent?'

'Is consciousness permanent or impermanent?'

"Impermanent, venerable sir."

"Is what is impermanent suffering or happiness?"

"Suffering, venerable sir."

"Is what is impermanent, suffering, and subject to change fit to be regarded thus: 'This is mine, this I am, this is my self?' " 'No, venerable sir."

"Therefore, bhikkhus, any kind of form whatsoever, whether past, future, or present, internal or external, gross or subtle, inferior

or superior, far or near, all form should be seen as it really is with correct wisdom thus: 'This is not mine, this I am not, this is not my self.'

"Any kind of feeling whatsoever ...

"Any kind of perception whatsoever ...

"Any kind of volitional formations whatsoever ...

"Any kind of consciousness whatsoever, whether past, future, or present, internal or external, gross or subtle, inferior or superior, far or near, all consciousness should be seen as it really is with correct wisdom thus: 'This is not mine, this I am not, this is not my self.'

"Seeing thus, bhikkhus, the instructed noble disciple experiences revulsion towards form, revulsion towards feeling, revulsion towards perception, revulsion towards volitional formations, revulsion towards consciousness. Experiencing revulsion, he becomes dispassionate. Through dispassion [his mind] is liberated. When it is Liberated there comes the knowledge: 'It is liberated.' He understands: 'Destroyed is birth, the holy life has been lived, what had to be done has been done, there is no more for this state of being.'"

That is what the Blessed One said. Elated, those bhikkhus delighted in the Blessed One's statement. And while this discourse was being spoken, the minds of the bhikkhus of the group of five were liberated from the taints by nonclinging.

Samyutta Nikāya iii 6,7;

Vinaya Mahāvagga i, 6.

ရောဟိတဿသုတ္တ

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တယ ရတ္ထိယာ အဘိက္ကန္တ-ဝဏ္ဏော ကေဝလကပုံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေန.ပသင်္ကမိ ဥပင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧက.မန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧက.မန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတ.ဒဝေါစ -

‘ယတ္ထ န ခေါ ဘန္တေ န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န ဥပ ပဇ္ဇတိ၊ သက္ကာ န ခေါ သော ဘန္တေ ဂမနေန လောကဿ အန္တော ဉာတုံ ဝါ ဒဋ္ဌံ ဝါ ပါပု ဣတုံ ဝါ’တိ။

‘ယတ္ထ ခေါ အာဂုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န ဥပ ပဇ္ဇတိ၊ နာ.ဟံ တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျန္တိ ဝါဒမိ.’တိ။

‘အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဗုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတ.မိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ယတ္ထ ခေါ အာဂုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာ.ဟံ တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ

ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျန္တိ ဝဒါမိ.တိ။ ဘူတ-ပုဗ္ဗာ.ဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမ ဣသိ အဟောသိ၊ ဘောဇ-ပုတ္တော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝရူပေါ ဇေဝေါ အဟောသိ၊ သေယျထာ.ပိ နာမ ဒဋ္ဌဓမ္မာ ဓနုဂ္ဂဟော သိက္ခိတော ကတဟတ္ထော ကတူပါသနော လဟုကေန အသနေန အပ္ပကသိရေန တိရိယံ တာလစ္ဆာယံ အတိပါတေယျ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝရူပေါ ပဒဝီတိဟာရော အဟောသိ၊ သေယျထာ.ပိ နာမ ပုရတ္တိမာ သမုဒ္ဒါ ပစ္စိမော သမုဒ္ဒေါ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝ-ရူပေန ဇေဝေန သမ္မန္နာ.ဂတဿ ဧဝ-ရူပေန စ ပဒဝီတိဟာရေန ဧဝရူပံ ဣစ္ဆာဂတံ ဥပပဇ္ဇိ-အဟံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ပါပုဏိဿာမိ.တိ။ သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ အညတြေ.ဝ အသိတပီတခါယိတသာယိတာ အညတြ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မာ အညတြ နိဒ္ဒ ကိလမထပဋိဝိနောဒနာ ဝဿ သတာယုကော ဝဿသတဇီဝိ ဝဿသတံ ဂန အပ္ပတွာ ဝ လောကဿ အန္တံ အန္တရာယေ.ဝ ကလင်္ဂိတော။

‘အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဗုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတ.မိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ယတ္ထ ခေါ အာဂုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န ဥပ ပဇ္ဇတိနာ.ဟံ တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျန္တိ ဝဒါမိ.တိ’။

‘ယတ္ထ ခေါ အာဂုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာ.ဟံ တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျန္တိ ဝဒါမိ။ န စာ.ဟံ အာဂုသော အပ္ပတွာ ဝ လောကဿ အန္တံ ဒုက္ခဿ အန္တ-ကိရိယံ ဝဒါမိ။ အပိ စာ.ဟံ အာဂုသော ဣမသ္မိံ ယေဝ ဗျာမ- မတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ သသညိမိ သမနကေ လောက.ဉ ပညာပေမိ လောက သမုဒယ.ဉ လောကနိရောဓ.ဉ လောကဂါမိနိ.ဉ ပဋိပဒ’န္တိ။

ဂမနေန န ပတ္တဗော
လောကဿ.န္တော ကုဒါစနံ
န စ အပ္ပတွာ လောကန္တံ
ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ

တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒူ သုမေဓော
လောကန္တ-ဝု ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယော
လောကဿ အန္တံ သမိတာဝိ ဥတွာ
နာသိသတိ လောက.မိမံ ပရ.ဇ္ဇာတိ။

အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ၊ ၅၊ ၃၅၈
သံယုတ္တနိကာယ ၁၊ ၆၀။

ရောဟိတဿသုတ်

တစ်ခါတော့ မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိမှာ နေတော်မူတယ်။ အနာထပိဏ္ဍကရဲ့ ပန်းခြံ ဇေတတောမှာပဲ။ အဲဒီတုန်းက ရောဟိတဿ နတ်သားဟာ ညလွန်သွားတဲ့အခါ လွန်ကဲတဲ့ အဆင်းနဲ့ ဇေတတော တစ်တောလုံးကို ထိန်လင်းစေကာ ဘုရားရှိရာ ချဉ်းကပ်လာတယ်။ ချဉ်းကပ်လာပြီး ဘုရားကို ရှိခိုးကာ အစွန်တစ်ခုမှာ ရပ်တယ်။ အစွန်တစ်ခုမှာ ရပ်ပြီး ရောဟိတဿ နတ်သားက ဘုရားကို ဒီလိုလျှောက်တယ်။

‘မမွေး မအို မသေ မစုတေ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာ လောကရဲ့အဆုံးကို သွားပြီး သိနိုင် မြင်နိုင် ရောက်နိုင်ပါသလား အရှင်ဘုရား’တဲ့။

‘ငါ့ရှင်၊ မမွေး မအို မသေ မစုတေ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာ၊ လောကရဲ့ အဆုံးကို သွားပြီး သိရမယ် မြင်ရမယ် ရောက်ရမယ်လို့ ငါ မဟောဘူး’တဲ့ (ဘုရားက)။

‘အံ့ဖွယ်ပါ အရှင်ဘုရား၊ မကြုံဖူးပါ အရှင်ဘုရား။ ဒီလို မြတ်စွာဘုရား မိန့်ပုံ ကောင်းမွန်လိုက်တာ - ငါ့ရှင်၊ မမွေး မအို မသေ မစုတေ တစ်ဖန်

မဖြစ်ရာ လောကရဲ့အဆုံးကို သွားပြီး သိရမယ် မြင်ရမယ် ရောက်ရမယ်လို့
ငါ မဟောဘူး တဲ့။

‘တပည့်တော်ဟာ ရှေးက ရောဟိတဿမည်တဲ့ ရသေ့ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။
ဘောဇရဲ့ သားပါ။ ကောင်းကင် ပျံနိုင်တယ်။ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်
အရှိန်က ဥပမာ၊ သင်ထားတဲ့ ကျွမ်းကျင်တဲ့ လေ့ကျင့်ထားတဲ့ ခွန်အား ဗလ
ရှင် လေးသမားဟာ မြားပေါ့ပေါ့ကို အခက်အခဲမရှိလှဘဲ ထန်းပင်အရိပ်ကို
ကျော်လွန် ပစ်လိုက်သလိုမျိုးပါ။ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် ခြေလှမ်းက
အရှေ့သမုဒ္ဒရာက အနောက်သမုဒ္ဒရာထိ ဆိုရမလောက်ပါ။ အရှင်ဘုရား
အဲဒီလိုအရှိန်နဲ့ အဲဒီလိုခြေလှမ်းနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တပည့်တော်မှာ ဒီလို အလိုဆန္ဒ
ဖြစ်ပေါ်လာတယ် - ‘ငါ လောကရဲ့အဆုံးကို အရောက်သွားမယ်’ရယ်လို့။
ဒါနဲ့ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ဟာ အစားအသောက် မစားမသောက်ဘဲ
ကျင်ကြီးကျင်ငယ်အမှု မပြုဘဲ အိပ်တာ မောပန်းတာ မပယ်ဖျောက်ဘဲ အနှစ်
တစ်ရာ အသက်ရှင်သူ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်ကာ အနှစ်တစ်ရာ သွား
လိုက်တာ လောကရဲ့အဆုံးကို မရောက်ဘဲ လမ်းခုလတ်မှာပဲ သေခဲ့ရပါတယ်။

‘အံ့ဖွယ်ပါ အရှင်ဘုရား၊ မကြံဖူးပါ အရှင်ဘုရား။ ဒီလို မြတ်စွာဘုရား
မိန့်ပုံ ကောင်းမွန်လိုက်တာ - ငါ့ရှင်၊ မမွေး မအို မသေ မစုတေ တစ်ဖန်
မဖြစ်ရာ လောကရဲ့အဆုံးကို သွားပြီး သိရမယ် မြင်ရမယ် ရောက်ရမယ်
ငါ မဟောဘူးတဲ့’။

ငါ့ရှင်၊ မမွေး မအို မသေ မစုတေ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာ လောကရဲ့အဆုံး
ကို သွားပြီး သိရမယ် မြင်ရမယ် ရောက်ရမယ် ငါ မဟောဘူး။ ငါ့ရှင်၊
လောကရဲ့အဆုံးကို မရောက်ဘဲနဲ့လည်း ဆင်းရဲကို အဆုံးသတ်တယ်လို့
ငါ မဟောဘူး။ တကယ်တော့ ငါ့ရှင်၊ ငါက ဒီ တစ်လံမျှ (ခြောက်ပေ)သာ
ရှိတဲ့ သိတတ်တဲ့ စိတ်ရှိတဲ့ ကိုယ်ထဲမှာပဲ လောကကို၊ လောကအစ (သမုဒယ)
ကို၊ လောကအဆုံး (နိရောဓ) ကို၊ လောကအဆုံးဆီ သွားတဲ့လမ်း (ပဋိပဒါ)
ကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်။

သွားလို့တော့ မရောက်နိုင်ချေဘူး
လောကအဆုံးကို ဘယ်တော့မှ။
လောကအဆုံး မရောက်ဘဲနဲ့လည်း
ဆင်းရဲက လွတ်ရေး မရှိဘူး။

ဒီတော့ လောကကို သိသူ ပညာရှိဟာ
လောကအဆုံးရောက် မွန်မြတ်အကျင့် ကျင့်ကာ
လောကရဲ့အဆုံးကို တည်ငြိမ်ငြိမ် သိကာ
မတမ်းတဘူး ဒီရော ဟိုရော လောကကို။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ၅၊ ၃၅၈
သံယုတ္တနိကာယ ၁၊ ၆၀။

The End of the World

At Sāvatti. Standing to one side, the young deva Rohitassa said to the Blessed One:

‘Is it possible, venerable sir, by traveling to know or to see or to reach the end of the world, where one is not born, does not age, does not die, does not pass away, and is not reborn?’

‘As to that end of the world, friend, where one is not born, does not age, does not die, does not pass away, and is not reborn — I say that it cannot be known, seen, or reached by traveling.’

‘It is wonderful, venerable sir! It is amazing, venerable sir! How well this was stated by the Blessed One: ‘As to that end of the world, friend, ... I say that it cannot be known, seen, or reached by traveling.’

‘Once in the past, venerable sir, I was a seer named Rohitassa, son of Bhoja, possessed of spiritual power, able to travel through

the sky. My speed was such, venerable sir, that I could move just as swiftly as a firm-bowed archer — trained, skilful, practised, experienced — could easily shoot past the shadow of a palmyra tree with a light arrow. My stride was such, venerable sir, it seemed to reach from the eastern ocean to the western ocean. Then, venerable sir, the wish arose in me: ‘I will reach the end of the world by traveling.’ Possessing such speed and such a stride, and having a life span of a hundred years, living for a hundred years, I traveled for a hundred years, without pausing except to eat, drink, take meals and snacks, to defecate and urinate, to sleep and dispel fatigue yet I died along the way without having reached the end of the world.’

‘It is wonderful, venerable sir! It is amazing, venerable sir! How well this was stated by the Blessed One: ‘As to that end of the world, friend, where one is not born, does not age, does not die, does not pass away, and is not reborn—I say that it cannot be known, seen, or reached by traveling.’

‘However, friend, I say that without having reached the end of the world there is no making an end to suffering. It is, friend, in just this fathom-high carcass endowed with perception and mind that I make known the world, the origin of the world, the cessation of the world, and the way leading to the cessation of the world.

‘The world's end can never be reached
By means of traveling [through the world],

Yet without reaching the world's end
There is no release from suffering.

'Therefore, truly, the world-knower, the wise one,
Gone to the world's end, fulfiller of the holy life,
Having known the world's end, at peace,
Longs not for this world or another.'

Anguttara Nikāya v 358

Samyatta Nikāya Devaputta 26

trans Bhikkhu Bodhi

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သုတ္တ

ဧကံ သမယံ ...

ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ။ သင်္ခါရ-ပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ဝိညာဏ-ပစ္စယာ နာမရူပံ။ နာမရူပ-ပစ္စယာ သ-ဠာယတနံ။ သ-ဠာယတန-ပစ္စယာ ဖဿော။ ဖဿ-ပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဝေဒနာ-ပစ္စယာ တဏှာ။ တဏှာ-ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန-ပစ္စယာ ဘဝေါ။ ဘဝ-ပစ္စယာ ဇာတိံ။ ဇာတိ-ပစ္စယာ ဇရာ-မရဏံ သောက-ပရိဒေဝ-ဒုက္ခ-ဒေါမနဿု။ ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ။

အဝိဇ္ဇာယ တွေ့ဝ အသေသ-ဝိရာဂ-နိရောဓာ သင်္ခါရ-နိရောဓော။ သင်္ခါရ-နိရောဓာ ဝိညာဏ-နိရောဓော။ ဝိညာဏ-နိရောဓာ နာမရူပ-နိရောဓော။ နာမရူပ-နိရောဓာ သ-ဠာယတန-နိရောဓော။ သ-ဠာယတန-နိရောဓာ ဖဿ-နိရောဓော။ ဖဿ-နိရောဓာ ဝေဒနာ-နိရောဓော။ ဝေဒနာ-

နိရောဓာ တဏှာ-နိရောဓော။ တဏှာ-နိရောဓာ ဥပါဒါန-နိရောဓော။ ဥပါ
 ဒါန-နိရောဓာ ဘဝ-နိရောဓော။ ဘဝ-နိရောဓာ ဇာတိ-နိရောဓော။ ဇာတိ-
 နိရောဓာ ဇရာ-မရဏ သောကပရိဒေဝ-ဒုက္ခ-ဒေါမနဿု. ပါယာသာ
 နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝ.မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခ.က္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတီ.တိ။
 ဣဒ.မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
 အဘိနန္ဒန္တိ။

သံယုတ္တနိကာယ ၂၊ ၁၄၁
 မဇ္ဈိမနိကာယလည်း ၅။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သုတ်

တစ်ခါတော့ ...

ရဟန်းတို့၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ ရဟန်းတို့၊ မသိမှုကြောင့် အပြုတွေ။ အပြုတွေကြောင့် အသိစိတ်။ အသိစိတ်ကြောင့် နာမ်ရုပ်။ နာမ်ရုပ်ကြောင့် အာရုံခြောက်ပါး။ အာရုံခြောက်ပါးကြောင့် အတွေ့။ အတွေ့ကြောင့် ခံစားမှု။ ခံစားမှုကြောင့် တဏှာ။ တဏှာကြောင့် အစွဲအလမ်း။ အစွဲအလမ်းကြောင့် ဘဝ။ ဘဝကြောင့် မွေးခြင်း။ မွေးခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း စိတ်မချမ်းသာခြင်း ပူဆွေးခြင်း ဖြစ်ပေါ်ကြတယ်။ ဒါဟာဖြင့် ဆင်းရဲ အစုအပေါင်း တစ်ခုလုံးရဲ့ အကြောင်းရင်း ဖြစ်တယ်။ ရဟန်းတို့၊ ဒါကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခေါ်တယ်။

မသိမှု အကြွင်းမဲ့ တွယ်တာမဲ့ ဆုံးရာက အပြု ဆုံးတာ။ အပြု ဆုံးရာက အသိစိတ် ဆုံးတာ။ အသိစိတ် ဆုံးရာက နာမ်ရုပ် ဆုံးတာ။ နာမ်ရုပ် ဆုံးရာက အာရုံခြောက်ပါး ဆုံးတာ။ အာရုံခြောက်ပါး ဆုံးရာက အတွေ့ ဆုံးတာ။ အတွေ့ ဆုံးရာက ခံစားမှု ဆုံးတာ။ ခံစားမှု ဆုံးရာက တဏှာ

ဆုံးတာ။ တဏှာ ဆုံးရာကနေ အစွဲအလမ်း ဆုံးတာ။ အစွဲအလမ်း ဆုံးရာ
ကနေ ဘဝ ဆုံးတာ။ ဘဝ ဆုံးရာကနေ မွေးခြင်း ဆုံးတာ။ မွေးခြင်း ဆုံးရာ
ကနေ အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း စိတ်မချမ်းသာ
ခြင်း ပူဆွေးခြင်းတွေ ချုပ်ငြိမ်းကုန်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဒီ ဆင်းရဲအစုအပေါင်း
တစ်ခုလုံးရဲ့ အဆုံး ဖြစ်ပေါ်ရတယ်။

ဒီလို မိန့်ရဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ စိတ်ကြည်နူးကာ အဲဒီရဟန်းတွေ ဘုရား
မိန့်တာ နှစ်ခြိုက်ကြတယ်။

သံယုတ္တနိကာယ ၁၊ ၂၄၃။

Dependent Origination

On one occasion - - -

‘And what, bhikkhus, is dependent origination? With ignorance as condition, volitional formations [come to be]; with volitional formations as condition, name-and-form; with name-and-form as condition, the six sense bases; with the six sense bases as condition, contact; with contact as condition, feeling; with feeling as condition, craving; with craving as condition, clinging; with clinging as condition, existence; with existence as condition, birth; with birth as condition, aging and death, sorrow, lamentation, pain, displeasure, and despair come to be. Such is the origin of this whole mass of suffering. This, bhikkhus, is called dependent origination.

‘But with the remainderless fading away and cessation of ignorance comes cessation of volitional formations; with the cessation

of volitional formations, cessation of consciousness; with the cessation of consciousness, cessation of name-and-form; with the cessation of name-and-form, cessation of the six sense bases; with the cessation of the six sense bases, cessation of contact; with the cessation of contact, cessation of feeling; with the cessation of feeling, cessation of craving; with the cessation of craving, cessation of clinging; with the cessation of clinging, cessation of existence; with the cessation of existence, cessation of birth; with the cessation of birth, cessation of aging and death, sorrow, lamentation, pain, displeasure, and despair cease. Such is cessation of the whole mass of suffering.’

This is what the Blessed One said. Elated, those bhikkhus delighted in the Blessed One's statement.

Samyutta Nikāya i: Nidāna 1

trans Ven Bhikkhu Bodhi

ဝိဘင်္ဂ်သုတ္တ

ကတမ.၉ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမိ
 တမိ သတ္တနိကာယေ ဇရာ မရဏတာ ခဏ္ဍိစ္စံ ပါလိစ္စံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော
 သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဇရာ။ ယာ တေသံ တေသံ
 သတ္တာနံ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒေါ အန္တရဓာနံ
 မစ္စု မရဏံ ကာလကိရိယာ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါ။ ဣတိ
 အယ.၉ ဇရာ၊ ဣဒ.၉မရဏံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇရာ-မရဏံ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမိ
 တမိ သတ္တ-နိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတု
 ဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဘဝေါ တယော.မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝါ။ ကာမ-
 ဘဝေါ ရူပ-ဘဝေါ အရူပ-ဘဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘဝေါ။

ကတမ.၉ ဘိက္ခဝေ ဥပါဒါနံ။ စတ္တာရိ.မာနိ ဘိက္ခဝေ ဥပါဒါနာနိ၊
 ကာမု.ပါဒါနံ ဒိဋ္ဌု.ပါဒါနံ သီလဗ္ဗတု.ပါဒါနံ အတ္တဝါဒု.ပါဒါနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ

ဘိက္ခဝေ ဥပါဒါနံ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ တဏှာ။ ဆ.ယိမေ ဘိက္ခဝေ တဏှာ-ကာယာ။
ရူပ-တဏှာ သဒ္ဓ-တဏှာ ဂန္ဓ-တဏှာ ရသ-တဏှာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-တဏှာ
ဓမ္မ-တဏှာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ တဏှာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ။ ဆ.ယိမေ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ-ကာယာ။
စက္ခု-သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ သောတ-သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ဃာန-သမ္ပဿဇာ
ဝေဒနာ ဇိဝှါ-သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ကာယ-သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ မနော-
သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဖဿော။ ဆ.ယိမေ ဘိက္ခဝေ ဖဿ-ကာယာ။
စက္ခု-သမ္ပဿော သောတ-သမ္ပဿော ဃာန-သမ္ပဿော ဇိဝှါ-သမ္ပဿော
ကာယ-သမ္ပဿော မနော-သမ္ပဿော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဖဿော။

ကတမ.ဉ္စ ဘိက္ခဝေ သ-ဠာယတနံ။ စက္ခာ.ယတနံ သောတာ.ယတနံ
ဃာနာ.ယတနံ ဇိဝှါ.ယတနံ ကာယာ.ယတနံ မနာ.ယတနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ သ-ဠာယတနံ။

ကတမ.ဉ္စ ဘိက္ခဝေ နာမ-ရူပံ။ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ ဖဿော
မနသိကာရော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နာမံ။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ စတုန္ဒံ စ
မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ရူပံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ။ ဣတိ ဣဒ.ဉ္စ နာမံ ဣဒ.ဉ္စ
ရူပံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ နာမ-ရူပံ။

ကတမ.ဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ။ ဆ.ယိမေ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏ-ကာယာ။
စက္ခု-ဝိညာဏံ သောတ-ဝိညာဏံ ဃာန-ဝိညာဏံ ဇိဝှါ-ဝိညာဏံ ကာယ-
ဝိညာဏံ မနော-ဝိညာဏံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ။
ကာယ-သင်္ခါရော ဝစီ-သင်္ခါရော စိတ္တ-သင်္ခါရော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ
သင်္ခါရာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခေ အညာဏံ။

ဒုက္ခ-သမုဒယေ အညာဏံ ဒုက္ခ-နိရောဓေ အညာဏံ ဒုက္ခ-နိရောဓ-
ဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာ -- ပ -- ဟောတိ။
တိ။

သံယုတ္တနိကာယ ၁၊ ၂၄၃-၂၄၆

မဇ္ဈိမနိကာယ ၁၊ ၅၇။

ဝိဘင်္ဂသုတ်

ဘာလဲ ရဟန်းတို့၊ အိုခြင်း သေခြင်း။ ဟိုဒီ သတ္တဝါအစုတွေမှာ ဟိုဒီ သတ္တဝါတွေရဲ့ အိုတာ၊ ရင့်ရော်တာ၊ နားပင်းတာ၊ ဆံဖြူတာ၊ အရေတွန့်တာ၊ သက်တမ်းလျော့လာတာ၊ ခံစားစွမ်းတွေ ရင့်ကျက်ကုန်တာ၊ ဒါကို အိုခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။ ဟိုဒီ သတ္တဝါအစုတွေမှာ ဟိုဒီ သတ္တဝါတွေက ရွှေခြင်း လျော့ခြင်း ကွဲပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း သေမှု သေခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း ခန္ဓာတို့ ကွဲပျက်ခြင်း ကိုယ်ကို ပစ်ချခြင်း၊ ဒါကို သေခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီလို ဒါက အိုတာ ဒါက သေတာ။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ အိုခြင်း သေခြင်း ခေါ်တာပဲ။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့၊ မွေးခြင်း။ ဟိုဒီ သတ္တဝါအစုတို့မှာ ဟိုဒီ သတ္တဝါတွေရဲ့ မွေးခြင်း ဖွားခြင်း သန္ဓေတည်ခြင်း သန္ဓေယူခြင်း ခန္ဓာတွေ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အာရုံတွေ ရရှိခြင်း၊ ဒါကို ရဟန်းတို့ မွေးခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ ဘဝ။ ဘဝသုံးမျိုး ရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီဘဝက။ လိုချင်ဖွယ် (တွေရဲ့)၊ ဘဝ၊ ရုပ်ဘဝ၊ ရုပ်မဲ့ဘဝတဲ့။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ ဘဝ

ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ အစွဲအလမ်း။ လေးပါးရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီအစွဲ အလမ်းက။ လိုချင်ဖွယ် (တွေကို) အစွဲအလမ်း၊ အမြင် အစွဲအလမ်း၊ အကျင့် ဝတ်ပြုထုံး အစွဲအလမ်း၊ အတ္တအယူ အစွဲအလမ်း၊ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ အစွဲ အလမ်း ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ တဏှာ။ ခြောက်ပါး ရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီတဏှာ အစုက။ ရုပ်တဏှာ အသံတဏှာ အနံ့တဏှာ အရသာတဏှာ အတွေ့တဏှာ အတွေ့တဏှာ၊ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ တဏှာ ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု။ ခြောက်ပါး ရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီခံစားမှု အစုက မျက်လုံးနဲ့တွေ့ရာက ဖြစ်တဲ့ ခံစားမှု၊ နားနဲ့တွေ့ရာက ဖြစ်တဲ့ ခံစား မှု၊ နှာခေါင်းနဲ့တွေ့ရာက ဖြစ်တဲ့ ခံစားမှု၊ လျှာနဲ့တွေ့ရာက ဖြစ်တဲ့ ခံစားမှု၊ ကိုယ်နဲ့တွေ့ရာက ဖြစ်တဲ့ ခံစားမှု၊ စိတ်နဲ့တွေ့ရာက ဖြစ်တဲ့ ခံစားမှု။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ ခံစားမှု ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ အတွေ့။ ခြောက်ပါးရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီအတွေ့ အစုက။ မျက်လုံးအတွေ့၊ နားအတွေ့၊ နှာခေါင်းအတွေ့၊ လျှာအတွေ့၊ ကိုယ် အတွေ့၊ စိတ်အတွေ့၊ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ အတွေ့ ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ အာရုံခြောက်ပါး။ မျက်စိအာရုံ၊ နားအာရုံ၊ နှာခေါင်း အာရုံ၊ လျှာအာရုံ၊ ကိုယ်အာရုံ၊ စိတ်အာရုံ။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ အာရုံခြောက် ပါး ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်။ ခံစားမှု၊ သိမှတ်မှု၊ စေတနာ၊ နှလုံးသွင်း မှု။ ဒါကို နာမ် ခေါ်တယ်။ မဟာဘုတ် လေးပါးနဲ့၊ မဟာဘုတ် လေးပါး ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ရုပ်။ ဒါကို ရုပ် ခေါ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဒါ နာမ်၊ ဒါ ရုပ်၊ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ နာမ်ရုပ် ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ အသိစိတ်။ ခြောက်ပါး ရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီအသိ စိတ်အစုက။ မျက်စိအသိ၊ နားအသိ၊ နှာခေါင်းအသိ၊ လျှာအသိ၊ ကိုယ်အသိ၊

စိတ်အသိ။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ အသိ ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ အပြုတွေ။ သုံးပါး ရှိတယ် ရဟန်းတို့ ဒီအပြုတွေ
က။ ကိုယ်အပြု နှုတ်အပြု စိတ်အပြု။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ အပြုတွေလို့ ခေါ်
တယ်။

ဘာလဲ ရဟန်းတို့ မသိမှု။ ဒါကတော့ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲကို မသိမှု၊
ဆင်းရဲအကြောင်းရင်းကို မသိမှု၊ ဆင်းရဲအဆုံးကို မသိမှု၊ ဆင်းရဲအဆုံး
သွားတဲ့လမ်းကို မသိမှု။ ဒါကို ရဟန်းတို့၊ မသိမှု ခေါ်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ရဟန်းတို့ မသိမှုကြောင့် ...

သံယုတ္တနိကာယ ၁၊ ၂၄၄

မဇ္ဈိမနိကာယ ၁၊ ၅၇။

Vibhaṅga Sutta

And what, monks, is ageing and dying? Whatever of this or that being in this or that group of beings is ageing, decrepitude, when the teeth are broken, the hair grey, the skin wrinkled, when the term of life is drawing to its close and the sense-organs are spent - this is called ageing.

Whatever of this or that being in this or that group of beings is deceasing and arising, breaking up, disappearance, death and dying, passing away, a breaking-up of constructions, a laying-aside of the carcass - this is called dying. This is what ageing is and this is what dying is. This, monks, is called ageing and dying.

And what, monks, is birth? Whatever of this or that being in this or that group of beings is birth, origination, being conceived, coming forth, an appearance of the constructions, acquisition of

the (sense-) spheres - this is called birth.

And what, monks, is becoming? There are these three kinds of becoming: becoming in sense-pleasures, becoming in form, becoming in non-form.

And what, monks, is grasping? There are these four kinds of grasping: grasping after sense-pleasures, grasping after view (i.e. opinion), grasping after rule and rite, grasping after the theory of 'self.'

And what, monks, is craving? There are these six groups of craving: craving for material shapes, craving for things heard, smelt, tasted, touched, craving for states of mind.

And what, monks, is feeling? There are these six kinds of feeling: feeling which is born from contact with the eye, from contact with the ear, from contact with the nose, from contact with the tongue, from contact with the body, from contact with the mind.

And what, monks, is contact? There are these six kinds of contact: contact with the eye, the ear, the nose, the tongue, the body, the mind.

And what, monks, is the sixfold (sense-) sphere? The (sense-) sphere of eye, of ear, of nose, of tongue, of body, of mind.

And what, monks, is name-and shape? Feeling, perception, striving, contact, attention - this is called name. The four great elements and the shape derived from them -this is called shape. This is name and this is shape. This is called name-and-shape.

And what, monks, is consciousness? There are these six groups of consciousness: consciousness through eye, through ear, through nose, through tongue, through body, through mind.

And what, monks, are the constructions? There are these three kinds of constructions: constructions through body, constructions through speech, constructions through thought.

And what, monks, is ignorance? Whatever is not-knowing concerning ill, its arising, its stopping, the course leading to its stopping - this, monks, is called ignorance.

In this way, monks, conditioned by —

Samyutta Nikāya i: 244

Majjhima Nikāya i: 57

အာဒိတ္တသုတ္တ

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဂယာယံ ဝိဟရတိ ဂယာသီသေ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခု-
သဟဿေန။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ -

သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တံ။ ကိ.ဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ အာဒိတ္တံ။

စက္ခု ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တံ ရူပါ အာဒိတ္တာ စက္ခု-ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊
စက္ခု-သမ္ပဿော အာဒိတ္တော၊ ယ.မ္ပိ.ဒံ စက္ခု-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါတ.မ္ပိ အာဒိတ္တံ။ ဂေန
အာဒိတ္တံ။ ‘ရာဂ.ဂိနာ ဒေါသ.ဂိနာ မောဟ.ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဇရာယ
မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ
အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

သောတံ အာဒိတ္တံ၊ သဒ္ဓါ အာဒိတ္တာ၊ သောတ-ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊
သောတ-သမ္ပဿော အာဒိတ္တော၊ ယ.မ္ပိ.ဒံ သောတ-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါတ.မ္ပိ အာဒိတ္တံ။
ဂေန အာဒိတ္တံ။ ရာဂ.ဂိနာ ဒေါသ.ဂိနာ မောဟ.ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ

ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

ဃာနံ အာဒိတ္တံ ဂန္ဓာ အာဒိတ္တာ၊ ဃာန-ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊ ဃာန-သမ္ပဿော အာဒိတ္တော။ ယ.မ္ဗိ.ဒံ ဃာန-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါ တ.မ္ဗိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ။ ရာဂ.ဂ္ဂိနာ ဒေါသ.ဂ္ဂိနာ မောဟ.ဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

ဇိဝှိ အာဒိတ္တာ ရသာ အာဒိတ္တာ၊ ဇိဝှိ-ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊ ဇိဝှိ - သမ္ပဿော အာဒိတ္တော။ ယ.မ္ဗိ.ဒံ ဇိဝှိ-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါ တ.မ္ဗိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ။ 'ရာဂ.ဂ္ဂိနာ ဒေါသ.ဂ္ဂိနာ မောဟ.ဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

ကာယော အာဒိတ္တော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အာဒိတ္တာ၊ ကာယ-ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊ ကာယ-သမ္ပဿော အာဒိတ္တော၊ ယ.မ္ဗိ.ဒံ ကာယ-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါ တ.မ္ဗိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ။ ရာဂ.ဂ္ဂိနာ ဒေါသ.ဂ္ဂိနာ မောဟ.ဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

မနော အာဒိတ္တော၊ ဓမ္မာ အာဒိတ္တာ၊ မနော-ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊ မနော-သမ္ပဿော အာဒိတ္တော၊ ယ.မ္ဗိ.ဒံ မနော-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါ တ.မ္ဗိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ။ 'ရာဂ.ဂ္ဂိနာ ဒေါသ.ဂ္ဂိနာ မောဟ.ဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

န္တိ ဝဒါမိ။

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယ-သာဝကော စက္ခုသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
ရူပေသု.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ စက္ခု-ဝိညာဏေ.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ စက္ခု-သမ္ပဿေ.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
ယ.မ္မိ.ဒံ စက္ခု-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ
အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါ တသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။

သောတသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သဒ္ဓေသု.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သောတ-ဝိညာဏေ...
ဃာနသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဂန္ဓေသု.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဃာန-ဝိညာဏေ ...
ဇိဝှိယသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ရသေသု.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဇိဝှိ-ဝိညာဏေ ...
ကာယသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဖောဋ္ဌဗေသု.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ကာယ-ဝိညာဏေ...
မနသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဓမ္မေသု.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ မနော ဝိညာဏေ.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
မနော-သမ္ပဿေ.ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ယ.မ္မိ.ဒံ မနော-သမ္ပဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ-မသုခံ ဝါ တသ္မိ.မ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒ
ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ ဝိမုတ္တ.မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခိဏာ
ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာ.ပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ.'တိ
ပဇာနာတိ.တိ။

ဣဒ.မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒံ။ ဣမသ္မိ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိ ဘညမာနေ တဿ ဘိက္ခု-
သဟဿဿ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသုတိ။

သံယုတ္တနိကာယ ၂၊ ၂၅၁။ ဝိနယ ၁၊ ၁၂။

တောက်လောင်မှုတရား

တစ်ခါတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဂယာက ဂယာသီသမှာ ရဟန်း တစ်ထောင်နဲ့အတူ နေတော်မူတယ်။ အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့ ကို မိန့်တော်မူတယ် -

အားလုံးဟာ တောက်လောင်နေတယ် ရဟန်းတို့။ ဘာ အားလုံး တောက်လောင်နေတာလဲ ရဟန်းတို့။

မျက်စိ တောက်လောင်နေတယ် ရဟန်းတို့။ ရုပ်တို့ တောက်လောင် နေကြတယ်။ မျက်စိအသိ တောက်လောင်နေတယ်၊ မျက်စိအတွေ့ တောက် လောင်နေတယ်။ မျက်စိအတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရာရာ၊ ချမ်းသာသာ-ဆင်းရဲရဲ-မချမ်းသာ-မဆင်းရဲရဲ ခံစားရသမျှ တောက်လောင် နေတယ်။ ဘာနဲ့ တောက်လောင်နေတာလဲ။ ရမ္မက်မီးနဲ့ အမျက်မီးနဲ့ မောဟ မီးနဲ့ တောက်လောင်နေတယ်။ မွေးတာ အိုတာ သေတာ စိုးရိမ်မှုတွေ ပူဆွေး မှုတွေ ဆင်းရဲမှုတွေ စိတ်မချမ်းသာမှုတွေ စိတ်ပူပန်မှုတွေနဲ့ တောက်လောင် နေတယ်လို့ ငါ ဆိုတယ်။

နား တောက်လောင်နေတယ်။ အသံတွေ တောက်လောင်နေကြတယ်။
နားအသိ တောက်လောင်နေတယ်။ နားအတွေ့ တောက်လောင်နေတယ်။
နားအတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရာရာ၊ ချမ်းသာသာ-ဆင်းရဲရဲ
-မချမ်းသာ-မဆင်းရဲရဲ ခံစားရသမျှ တောက်လောင်နေတယ်။ ဘာနဲ့
တောက်လောင်နေတာလဲ။ ရမ္မက်မီးနဲ့ အမျက်မီးနဲ့ မောဟမီးနဲ့ တောက်
လောင်နေတယ်။ မွေးတာ အိုတာ သေတာနဲ့ စိုးရိမ်မှုတွေ ပူဆွေးမှုတွေ
ဆင်းရဲမှုတွေ စိတ်မချမ်းသာမှုတွေ စိတ်ပူပန်မှုတွေနဲ့ တောက်လောင်နေ
တယ်လို့ ငါ ဆိုတယ်။

နှာခေါင်း တောက်လောင်နေတယ်။ အနံ့တွေ တောက်လောင်နေကြ
တယ်။ နှာခေါင်းအသိ တောက်လောင်နေတယ်။ နှာခေါင်းအတွေ့ တောက်
လောင်နေတယ်။ နှာခေါင်းအတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရာ
ရာ ...

လျှာ တောက်လောင်နေတယ်။ အရသာတွေ တောက်လောင်နေတယ်။
လျှာအသိ တောက်လောင်နေတယ်။ လျှာအတွေ့ တောက်လောင်နေတယ်။
လျှာအတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အရာရာ ...

ကိုယ် တောက်လောင်နေတယ်။ အထိအတွေ့တွေ တောက်လောင်
နေတယ်။ ကိုယ်အသိ တောက်လောင်နေတယ်။ ကိုယ်အတွေ့ တောက်
လောင်နေတယ်။ ကိုယ်အတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရာရာ ...

စိတ် တောက်လောင်နေတယ်။ အတွေးတွေ တောက်လောင်နေတယ်။
စိတ်အသိ တောက်လောင်နေတယ်။ စိတ်အတွေ့ တောက်လောင်နေတယ်။
စိတ်အတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရာရာ ...

အဲဒီလို မြင်တဲ့ သုတရှိတဲ့ အရိယာ တပည့်ဟာ ရဟန်းတို့ မျက်စိကို
ငြီးငွေ့လာတယ်၊ ရုပ်တို့ကိုလည်း ငြီးငွေ့လာတယ်၊ မျက်စိအသိကိုလည်း
ငြီးငွေ့လာတယ်၊ မျက်စိအတွေ့ကိုလည်း ငြီးငွေ့လာတယ်၊ မျက်စိအတွေ့ကို
အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အရာရာ၊ ချမ်းသာသာ-ဆင်းရဲရဲ-မချမ်းသာ

-မဆင်းရဲရဲ ခံစားရသမျှကို ငြီးငွေ့လာတယ်။

နားကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ အသံတို့ကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ နားအသံကို လည်း ...

နှာခေါင်းကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ အနံ့တို့ကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ နှာခေါင်း အသံကိုလည်း ...

လျှာကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ အရသာတို့ကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ လျှာအသံ ကိုလည်း ...

ကိုယ်ကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ အထိအတွေ့တို့ကိုလည်း ငြီးငွေ့လာတယ်၊ ကိုယ်အသံကိုလည်း ...

စိတ်ကို ငြီးငွေ့လာတယ်၊ အတွေးတွေကိုလည်း ငြီးငွေ့လာတယ်၊ စိတ်အသံကိုလည်း ငြီးငွေ့လာတယ်၊ စိတ်အတွေ့ကိုလည်း ငြီးငွေ့လာတယ်၊ စိတ်အတွေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အရာရာ၊ ချမ်းသာသာ -ဆင်းရဲရဲ-မချမ်းသာ-မဆင်းရဲရဲ ခံစားရသမျှကို ငြီးငွေ့လာတယ်။ ငြီးငွေ့ တော့ တပ်မက်မှု ကင်းတယ်၊ တပ်မက်မှုကင်းတော့ လွတ်မြောက်တယ်။ လွတ်မြောက်တဲ့အခါ လွတ်မြောက်တာပဲလို့ အသိ ဖြစ်ပေါ်တယ်။ 'ခန်းပြီ မွေးဖွားမှု၊ ကျင့်ခဲ့ပြီ အကျင့်မြတ်၊ လုပ်ခဲ့ပေါ့ လုပ်စရာ၊ နောက်ထပ် မဖြစ် ဒီဘဝ'လို့ သိတယ်တဲ့။

အဲဒီလို ဟောရဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အဲဒီရဟန်းတွေ ဘုရား ဟောတာ နှစ်ခြိုက်ကြတယ်။ ဒီဟောပြောချက် မြွက်ကြားစဉ် အဲဒီ ရဟန်းတစ်ထောင်ရဲ့ စိတ်များ တွယ်တာမှုကင်းကင်း အာသဝေါတွေက လွတ်မြောက်ကုန်ကြတယ်။

သံယုတ္တနိကာယ ၂၊ ၂၅၁။ ဝိနယ ၁၊ ၁၂။

The Fire Sermon

Thus have I heard. The Blessed One was once living at Gāyasisa in Gayā with a thousand monks. There he addressed the monks:

Monks, everything is burning. And what, monks, is everything that is burning?

The eye, monks, is burning, material shapes are burning, consciousness through the eye is burning, contact through the eye is burning; in other words, the feeling that arises from contact through the eye, be it pleasing or painful or neither painful nor pleasant, that too is burning. With what is it burning? I say that it is burning with the fire of passion, with the fire of hatred, with the fire of delusion. It is burning with birth, with old age, & dying, with grief, sorrow, suffering, lamentations, & despairs.

The ear is burning, sounds are burning, consciousness through

the ear is burning, contact through the ear is burning; in other words, the feeling that arises from contact through the ear, be it pleasing or painful or neither painful nor pleasant, that too is burning. With what is it burning? I say that it is burning with the fire of passion, with the fire of hatred, with the fire of delusion. It is burning with birth, with old age, & dying, with grief, ...

The nose is burning, odours are burning, consciousness through the nose is burning, contact through the nose is burning; in other words, the feeling that arises from contact through the nose, be it pleasing or painful or neither painful nor pleasant, that too is burning. With what is it burning? I say that it is burning with the fire of passion, with the fire of hatred, with the fire of delusion. It is burning with birth, with old age, & dying, with grief, ...

The tongue is burning, tastes are burning, consciousness through the tongue is burning, contact through the tongue is burning; in other words, the feeling that arises from contact through the tongue, be it pleasing or painful or neither painful nor pleasant, that too is burning. With what is it burning? I say that it is burning with the fire of passion, with the fire of hatred, with the fire of delusion. It is burning birth, with old age, & dying, with grief, sorrow ...

The body is burning, tangible objects are burning, consciousness through the body is burning, contact through the body is burning, in other words, the feeling that arises from contact through the body, be it pleasing or painful or neither painful nor pleasant, that

too is burning. With what is it burning? I say that it is burning with the fire of passion, with the fire of hatred, with the fire of delusion. It is burning with birth, with old age, & dying, with grief, sorrow ...

The mind is burning, mental states are burning, consciousness through the mind is burning, contact through the burning; mind is burning in other words, the feeling that arises from contact through the mind, be it pleasing or painful or neither painful nor pleasant, that too is burning. with what is it burning? I say that it is burning with the fire of passion, with the fire of hatred, with the fire of delusion. It is burning with birth, with old age, & dying, with grief, sorrow...

Seeing this, monks, an instructed ariyan disciple disregards, the eye disregards material shapes, disregards eye-consciousness regards eye-contact, also anything that arises from eye-contact, experienced as pleasure, pain, or neither-pleasure-nor-pain, that too he disregards.

He disregards the ear ...

He disregards the nose ...

He disregards the tongue ...

He disregards the body ...

He disregards the mind, disregards mental states, disregards consciousness through the mind, disregards contact through the mind, also anything that arises from contact through the mind, experienced as pleasure, pain, or neither-pleasure-nor-pain, that

too he disregards. By disregarding, he is passionless. By disregarding, he is passionless, by passionlessness, he is freed; in freedom the knowledge comes to be: I am freed. And he knows: Destroyed is birth, lived is the holy life, done is what was to be done, there is no more of being such and such.

This the Blessed One said. The monks were glad, and they rejoiced at his words. While this exposition was being delivered, the minds of those thousand monks were liberated from impurities, without attachment.

Samyutta II 251; Vinaya I : 12

သမုဒ္ဒသုတ္တ

‘သမုဒ္ဒေါ သမုဒ္ဒေါ’တိ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။
နေ.သော ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ သမုဒ္ဒေါ။ မဟာ ဧသော ဘိက္ခဝေ
ဥဒက-ရာသိ မဟာ-ဥဒက-ဏ္ဍဝေါ။

စက္ခု ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ၊ တဿ ရူပ-မယော.ဝေဂေါ။
ယော တံ ရူပမယံ ဝေဂံ သဟတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အတရိ စက္ခု-
သမုဒ္ဒံ သ-ဦမိသာ.ဝဋ္ဋံ သ-ဂါဟံ သ-ရက္ခသံ၊ တိဏ္ဍော ပါရ-ဂံတော
ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော။

သောတံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ၊ တဿ သဒ္ဓ-မယော ဝေဂေါ
...

ဃာနံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ၊ တဿ ဂန္ဓ-မယော ဝေဂေါ ...
ဇိဋ္ဌာ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ၊ တဿ ရသ-မယော ဝေဂေါ ...
ကာယော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ၊ တဿ ဖောဋ္ဌပ္ပ-မယော
ဝေဂေါ ...